PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК X ЖОВТЕНЬ — OCTOBER, 1969 Ч. 10

Second Class Mail registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК X | ЖОВТЕНЬ, 1969 | Ч. 10

Виходить раз у місяць

Видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN

No. 10 | OCTOBER, 1969 | VOL. X

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$5.00
Передплата до інших країн	5.00
Поодиноке число	.50

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada	$5.00
Subscription in other countries	5.00
Single copy	.50

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg 4, Man.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧАМ:

Редакція застерігає собі право скорочувати і виправляти надіслані матеріяли. Дописи, які поміщуються також в інших часописах редакція не приймає — уникаємо повторювання.

Не поміщені дописи редакція не звертає, хіба за спеціяльним, згори зазначеним застереженням. На зворот фотографій, надісланих для виробу кліше треба заадресувати коверту, наклеїти вартість поштових марок і вислати разом з фотографіями.

— — — —

НА ОБКЛАДИНЦІ: Фото проф. д-р Наталії Полонської-Василенко, яку вшанував З'їзд Союзу Українок Канади в Едмонтоні, 22-го жовтня 1969 р. з нагоди її потрійного ювілею. Гл. статтю д-ра Г. Янішевської на стор. 5.

— — — —

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Янка Купала — Рідне слово 1
На десятім році 1
Відбувся з'їзд — Резолюції 2
Д-р Г. Янішевська — Слово на Головному З'їзді в Едмонтоні 5
Протопр. о. В. Слюзар — Жмут споминів 7
А. Фігус — Розповіді моєї мами 10
о. О. Хомяк — У вічну пам'ять свящ. Томи Ковалишина 12
Євгенія Дубів — Сл. Пам'яті Марії Дейко 13
S. M. Mi'ne — Perspective on Global Concerns of the Community 15
Н. Кібець — На скелястих берегах 17
„Н. К." — Загальні збори Союзу Українок Аргентіни 18
При праці для „Променя" 20
Відділ для дітей 22
Громадська і родинна хроніка 23
Річні звіти відділів 28
Іванна Вахна — Українська вишивка 30
Люба Кут — Домашнє господарство 32

Свіжі плями з кави (не давніші як кілька годин) можна легко усунути з убрання, що дається прати, вливаючи на пляму гарячу воду з висоти.

— — — —

Приготовляючи омлет брати одно до двоє яєць на особу й на кожне яйце дозволити ложку молока, сіль і перець до смаку.

ОДЕРЖАНІ КНИЖКИ

Микола Понеділок. Зорепад. (Збірка повістей і оповідань). Видавництво „Гомін України", Торонто, Онтаріо, Канада. Мовний редактор В. Давиденко. **Обгортка і ілюстрації Галини Мазепи.** Стор. 471.

— — — —

Роман Рахманний. — На 50-тій паралелі. Статті і коментарі: 1959—1969. Видавництво Видавнича Спілка Тризуб. Вінніпег. Передмова І. Г. Сирника, редак. Українського Голосу. Обкладинка — дереворит Адріяни Лисак. Стор. 266.

— — — —

Наталія Полонська-Василенко. — Видатні жінки України. Розділи: Жінки княжої доби, Українські жінки Литовсько-Польської доби, Жінки доби Гетьманщини і Українські жінки XIX—XX ст. Видавництво — Союз Українок Канади — фундація ім. Наталії Кобринської. Ілюстрована. Мистецька обгортка Мирона Левицького. Стор. 160. Лише в полотняній оправі.

— — — —

Олена Цегельська — Напровесні. Казки й оповідання. Видавництво Обєднання Працівників Дитячої Літератури — Торонто, Ню Йорк 1969. Ілюстрації Юрія Козака, Михайла Михалевича і Петра Холодного. Для дітей молодшого і старшого віку. Стор. 48.

— — — —

Роман Завадович — Марушка-Чепурушка і Лесь-Побігдесь та інші веселі оповідання. Видавництво Обєднання Працівників Дитячої Літератури. Торонто-Ню Йорк, 1969. Ілюстрації Любослава Гуцалюка, Едварда Козака і Юрія Козака. Для дітей молодшого і старшого віку. Стор. 56.

— — — —

Леонід Полтава — Маленький Дзвонар із Конотопу. Історичні оповідання. Видавництво ОПДЛ. Торонто, Ню Йорк, 1969. Ілюстрації М. Михалевича і М. Дмитренка. Для дітей молодшого і старшого віку. Стор. 39.

— — — —

Наталія Костецька — Печиво, куховарські приписи. Видавництво Союз Українок Америки. Філаделфія, 1969. Стор. 30.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК X ЖОВТЕНЬ, 1969. ЧИСЛО 10

НА ДЕСЯТІМ РОЦІ

Знову зустрічаємо місяць жовтень, який у нас присвячений друкованому слову та його значенню для кожної людини. Наш журнал докінчує цього року своє десятиліття, тож хай цих кілька думок будуть присвячені саме йому. Хай будуть вони присвячені, зокрема, його пильним читачам, друзям, які у 10-ліття журнала виявили йому стільки пильної уваги, жертвенности і посвяти.

**
*

Чи завважили ви, що саме тепер у світі йде боротьба за якість людини, йдуть змагання за людину гуманну? Знецінюються матеріяльні вартости, виставність, блиск хатів, коштовних одягів і прикрас. Життя ставить перед людиною домагання її духових цінностей, її інтеліґентности, її віри в культурні вимоги життя.

Скажете, що така концепція немає нічого спільного з нашим сьогоднішнім Святом Книжки, з нашим журналом і з нами. Та чи справді так? Чи справді нас не цікавить духове обличчя українки? Що вона робить, чим цікавиться, що є її ідеалом, до чого вона змагає?

І далі: чи може нечитаюча людина розуміти сучасний світ, його проблеми і чи може вона знайти себе в цім сьогоднішнім світі? Та крім широкого світу, для нас українок, є свій окремий український світ, овіяний романтикою нашої славної історії, сповнений красою рідної культури, насичений ідеалами праці і посвяти для свого народу. І цей світ дає нам можливість підноситись понад будні життя, дає всі дані бути сучасною людиною, одухотвореною і достойною:

„Неси перед світом гідність свого народу".

Це одна з тез Союзу Українок Канади. І тому дозволимо собі пригадати, що журнал „Промінь" це офіційний орган Союзу Українок Канади. Він не з'явився сам собою — його покликав до життя головний З'їзд Союзу Українок Канади в Едмонтоні 1958 року. Це було радісне рішення, яке виплило з проєкту проводу організації і з волі членства, яке відчувало його потребу. Це рішення піднесло також організацію на один щабель вище.

Організація Союзу Українок Канади вложила на журнал, хоч і почесний, але не легкий обов'язок: бути духовим обличчям організації.

І так спочатку, як нормально буває, журнал зводився на ноги, ріс, зустрічав проблеми, пробивав собі дорогу до серця читача, здобував прихильників і разом з тим промощував собі дорогу у світ, щоб стати поруч інших часописів і журналів. Адже крім читача існує також інший світ, український журналістичний світ, в якім треба було здобути собі належне міцце.

Журнал зустрічає свій десятий рік у відмінних обставинах, збагачений досвідом, насичений невтомною снагою служити тим ідеалам свого народу, своєї організації, до яких він був покликаний. Журнал як речник, як трибуна організації. Адже він поставлений на сторожі нашого життя. Бо хіба не розгублює українська людина на широких дорогах життя своїх дорогоцінностей, родина, дім, громада — як нам бути далі? Адже такі величезні зміни у світі, в способі життя, в способі думання. І цього слова на сторожі сьогодні більш як коли

Янка Купала

РІДНЕ СЛОВО

О рідне, могутнє, незраджене слово,
Зі мною ти в праці й вві сні,
Зі мною ведеш чарівничу розмову,
Складаєш сердечні пісні.

О рідне, безсмертне, незраджене слово,
Ти кривду й неправду змело,
Хоч гнали тебе і кували в закови,
Даремно: живеш, як жило.

О рідне і вільне, незраджене слово,
Завзято і весело грай,
Хай повзають змії, погрожують сови,
А ти не забудеш свій край.

Покривджене, гнане, незраджене слово,
Над краєм своїм загрими,
Що рідна розмова, убогая мова
Найкраща мені між людьми.

потребує українська жінка, зокрема кожна членка Союзу Українок Канади.

Все таки поставимо собі питання — чи досягає журнал своїх цілей, Чи сповняє належно своє завдання? Чи вдоволяє редакція свого читача? Та на це питання можуть відповісти лише читачі.

Кооперація між читачем і редакцією це один з великих плюсів журнала. Кожний редактор тужить за такою кооперацією. Свого часу один видатний журналіст, д-р Роман Рахманний написав був статтю на цю тему п. з. „Про дві самотности та очі читачів". В однім місці він наводить цитат одного якогось автора у минулому: „Де ти, мій читачу, не чую тебе і не бачу", а далі автор каже: „А друга самотність з'їдає журналіста як іржа залізо тоді, коли він загубить зі свого овиду світло, що звичайно лине до нього через простори від тисяч пар очей — від його читачів".

Все таки без обави можемо сказати, що журнал дійшов до більшої частини, до серця його пильних читачок і прихильниць. От хоч би те, що на початку цього року одна з членок піонерок Союзу Українок Канади зложила на фонд журнала тисячу долярів. І не для слави зробила це бо навіть не погодилась, щоб її проголошувати, але з уваги на зміст журнала, на його духове обличчя. Подібну жертву провела минулого року Саскачеванська пров. екзекутива Союзу Українок в Саскатуні поміж своїми відділами. І не в самих грошах ціна цієї княжої жертви, а в цім жесті, в оцінці самого журнала.

Другий аспект: Журнал промостив собі дорогу також у світ журналістичний. Видавництво і журнал є в членах преси етнічних груп Канади (Федерація Етнічної Преси Канади). Журнал увійшов також в члени Спілки Українських Журналістів Канади й Америки. Журнал, своїм становищем, своєю ідеологічною лінією здобуває собі людей поза нашою організацією в Європі, Аргентіні, Бразілії, Зєдинених Штатах Америки та Канаді.

Про самий зміст ми не будемо говорити, журнал хай говорить самий за себе. Досі ми говорили про зобов'язання журнала супроти читача, а тепер попробуймо проаналізувати відношення читача до журнала.

В першій мірі треба сказати, що читачі і передплатники нашого журнала це його хребет. Без їх розуміння і почуття обов'язку журнала б ми не мали. А все ж нас цікавить питання — який процент в рядах нашої організації тих, що не передплачують журнала і як не передплачують то чому?

Друге: чи кожний відділ Союзу Українок Канади зацікавлений справами журнала, як одною із своїх кожноденних громадських обов'язків? Чи кожний відділ приділяє належну увагу журналові як свому власному часописові? Чи кожний відділ має референтку, або призначену особу, яку би кожного разу на зборах було покликано до звіту. Наш журнал не є бизнесовий і приходи з передплат далеко не покривають його видатків — комісового нам нізвідки оплачувати. Чи поцікавились ми коли, в яких умовинах виконує редакція свою працю? Чи обговорили ми колибудь на сходинах певну статтю, особливо редакційну, що була поміщена в журналі?

Таких питань можна поставити дуже багато. Ось за приклад ми могли б поставити в маленькій місцевості в Манітобі відділ ім. Лесі Українки в Мензі. Дванадцять членок в товаристві і дванадцять передплат присилає на початку року секретарка товариства. Читати, читати і ще раз читати — це є наш девіз.

Та не сумуймо — ціле українське суспільство хворіє на брак часу на читання. Тут і там лунають тривожні питання майбутности нашої преси взагалі, однак це інша тема, ніколи не вичерпана і наболіла, як довголітня рана.

Остання заввага — преса в оцінці суспільства ще не здобула належного рівня, як народня справа, на яку так завжди щедро жертвуємо. Союз Українок Канади славиться своєю жертвенністю. Погляньмо на звіти відділів, які друкуються в „Промені". Ми побачимо скільки котрий відділ зложив на народні цілі, інституції, й яка мала пропорція, або й нічого на свою власну пресу.

Читач і журнал — шукаймо до себе доріг. Без цього важко бути. Хай ваша редакторка забуде „про дві самотности". Вона ж відповідальна за свою службу перед організацією, перед читачем, перед Богом і своїм народом!

ВІТАЄМО З 10-РІЧЧЯМ

Членкині і прихильниці відділу ім. Олени Пчілки у Вест Форт Вілліям, Онт. вітають журнал „Промінь" з нагоди його 10-ліття. Бажаємо редакції, зокрема пані Наталі Когуській доброго здоров'я, багато витривалости до дальшої корисної і такої цінної для нас праці.

За відділ О. Пчілки
Анна Стасів.

Відбувся Крайовий З'їзд Союзу Українок Канади

Головою на наступну каденцію поновно вибрано пані Лесю Хорош-Ґреґорі

В днях 22, 23 і 24 серпня відбувався в Едтоні крайовий З'їзд Союзу Українок Канади.

Цей З'їзд відзначався особливо великою репрезентацією делеґаток і членок-гостей з різних частин Канади. Сесії Союзу Українок Канади почались в п'ятницю рано і тривали з малими перервами цілий день та закінчувались вечером святочною вечерою, на якій гостем-промовцем була голова Канадійської Національної Жіночої Ради, пані Милн з Вінніпеґу.

Сесії Союзу Українок Канади вирішили ряд ділових справ організації, одною з них та, що центральна управа Союзу залишається далі в Торонті, а інші складові організації — ТУС і СУМК переносяться до Саскатуну.

З'їзд з ентузіязмом вітав появу книжки „Видатні жінки України", праця пера нашого видатного історика проф. д-ра Наталії Полонської Василенко. З'їзд зложив шановній авторці вітання з нагоди її потрійного ювілею. Книжка „Видатні жінки України" вийшла заходами Союзу Українок Канади з Фундації ім. Наталії Кобринської.

Склад центральної управи обраної на З'їзді Союзу Українок Канади:
Голова — Леся Хорош-Ґреґорі
Уступивша голова — Анна Токарик
1-ша заступниця голови — Марія Ткачук
2-га заступниця голови — Ольга Гамара
3-тя заступниця голови — Анна Євчук
4-та заступниця голови — Розина Драґан
5-та заступниця голови — Параскевія Сліпчук
Кореспонденційна секр. — д-р Ганна Янішевська
Рекордова секретарка — Галя Слюзар
Касирка — Теодора Олійник
Редактрока — Наталія Когуська
Голова Видав. Комісії — Теодора Гаврисишин
Голова Ком. Музею Мистецтва — Соня Стратійчук
Голова Ради Музейної Фундації — Анна Токарик
Референтка Культурно-Освітня — Анна Мельник
Референтка Фундації Н. Кобринської — Марія Білоус
Референтка Зовнішніх Зв'язків — Оля Куць
Рефер. журнала „Промінь" — Ольга Завісляк
Референтка Горожанства — Марія Мех
Референтка Молодших Відділів СУМК — Іванна Дженис

Референтка Міжнародніх Справ — Анастазія Тріщук
Референтка Архіву — Калина Сакалюк
Референтка Добродійної Праці — Галя Ласько
Референтка Дитячих Садків — Віра Шевчук
Референтка Організаційна — добр. Анна Ференсів
Референтка Шкільництва — Софія Василишин
Референтка Домашньої Економіки — Люба Кут
Ділова Секретарка — добр. Анна Ференсів
Контрольна Комісія — Доця Мандзюк, Меланія Буряник, Юлія Никифорук.

РЕЗОЛЮЦІЇ, УХВАЛЕНІ НА З'ЇЗДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
в Едмонтоні 22, 23 і 25 серпня 1969

1. Зібрані на З'їзді Союзу Українок Канади його учасниці, заслухавши звітів діяльности організації в цілому, включно з відділами і членством та ріжними комітетами стверджують, що Союз Українок Канади, помимо деяких порушувань ідеологічних питань, непохитно стоїть на засадах самостійницької думки і чину та зі становища горожан Канади піддержує прямування українського народу до державної незалежности в межах його споконвічних земель України.

2. Цей З'їзд Союзу Українок Канади, організація, якої членство зберігає вірність історичним традиціям України, зокрема в житті Української Православної Церкви й віри, яку

прийняла Велика Рівноапостольна княгиня Ольга, відзначуючи роковини тисячоліття її смерти, які припадають в цім 1969 році, вшановує світлу постать Великої Володарки України, підносить її великі заслуги для української нації і рідної церкви та поручає своїм відділам улаштовувати в себе академії присвячені її пам'яті.

3. Учасниці цього З'їзду висловлюють глибоку радість з приводу появи книжки „Видатні жінки України", в якій повністю насвітлено образ Великої Рівноапостольної княгині Ольги, авторкою якої є видатний історик, проф. д-р Наталія Полонська Василенко; учасниці З'їзду вітають Достойну Авторку в рік її потрійного ювілею: 85-ліття її народження, 60-ліття її наукової праці і 25-ліття її наукової діяльности в Українськім Вільнім Університеті в Мюнхені. Книжку „Видатні жінки України", яка появилась у 1000-ліття смерти княгині Ольги, видану Союзом Українок Канади, З'їзд щиро поручує членству по відділах.

4. Учасниці цього З'їзду з глибоким зацікавленням слідкують за справами рідномовної освіти в рідних школах, в клясах української мови в державних школах, схвалюють постанову Конґресу Українців Канади у створенні Крайового Центру Українських Шкільних Рад Канади, а рівночасно звертаються до Комітету Українців Канади подбати про те, щоб той Центр був активно діяльним і щоб з початком цього шкільного року всі рідні школи мали вже випрацьовану програму навчання, якої брак так глибоко відчувають виховники й учителі.

5. З уваги на потребу пильного догляду рідномовних справ, головно в рідних і державних місцевих школах Канади, цей З'їзд постановляє створити при центральній управі Союзу, а в тім і по відділах шкільну референтуру, якої обов'язком буде кооперувати з управами рідних шкіл і взагалі подавати всяку поміч в рідномовній освіті.

6. З огляду на те, що в рядах складових організацій СУС нуртує ряд питань про молодь, яка не володіє українською мовою, питань, чи прийняти англійську мову як одиноку в організації, цей З'їзд Союзу Українок Канади, шукаючи розв'язки постановляє стояти міцно на засадах рідномовної програми а рівночасно шукати способів, щоб подати всяку можливу поміч і заохоту молоді вивчати українську мову через посередництво позаочних курсів, вечірніх кляс, визначуванням стипендій за успіхи в студіях української мови — взагалі позитивним наставленням до молоді та її громадських потреб.

7. Зібрані на З'їзді Союзу Українок Канади його учасниці стверджують, що преса є важливим виховним громадським чинником, необхідним зв'язковим членства та інформатором взагалі, журнал „Промінь", який цього року закінчує своє десятиліття, цей з'їзд ставить категоричні вимоги до членства по відділах його передплачувати, читати і дбати про його постійний зріст.

8. Стверджуючи факт, що в телевізійну програму в Канаді втискаються небажані, неестетичні а подекуди і деморалізуючі фільми, цей З'їзд Союзу Українок Канади апелює до Канадійської Національної Жіночої Ради, поробити всякі можливі заходи, щоб такі небажані фільми не мали місця в програмі канадійської телевізії.

9. Цей З'їзд Союзу Українок Канади признає, що завдяки членству організації та прихильників української культури, а зокрема народного мистецтва в розбудові музеїв Союзу Українок Канади, як також завдяки постійній наполегливій опіці бувших і теперішніх голів та членок музейних комітетів, головний музей Союзу в Саскатуні та філії музеїв в Торонті, Вінніпеґу, Едмонотні і Ванкувері, в яких приміщується рідкісна і цінна колекція музейних експонатів, становлять поважне майно Союзу Українок Канади.

Учасниці цього З'їзду уважають, що це поважне майно треба пильно оберігати і дальше доповнювати його у відповіднім приміщенні — тим самим одобрюють пророблену досі працю Комісії Музейної Фундації і закликають членство С.У.К., ТУС і СУМК та прихильників складати йожертви на розбудову наших музеїв, а зокрема на набуття окремого будинку для Музею Союзу Українок Канади.

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ

З нагоди 10-ліття Вашого цінного журналу „Промінь", який видає Союз Українок Канади, в імені Союзу Українок Аргентіни засилаємо якнайкращі привітання і побажання до розвою цього так, необхідного друкованого слова для українського жіноцтва, яке Ви вже на протязі 10-ти років так вміло провадите!

Журнал „Промінь" дає змогу українській жінці на еміґрації приймати участь в Жіночому Русі, як не активну, то бодай пасивну. — Багато успіхів на будуче!.. Щасти Вам Боже!

З щирим привітом

Др. Лідія Макаруха-Іваницька — **Голова СУА.**

інж. Ольга Бандура — **секретарка СУА**

Слово на Головному З'їзді Союзу в Едмонтоні

на тему „ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ".

Перед нами лежить книжка „ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ", видана Союзом Українок Канади з Фундації ім. Наталії Кобринської. Авторка книжки проф. д-р Наталія Полонська-Василенко. Хочу відразу зазначити, що ця надзвичайно цінна книжка побачила світ виключно заслугою нашої шановної редакторки Наталії Когуської, за що я тут, із цього місця, складаю якнайщирішу подяку і глибоке признання від головної управи Союзу Українок Канади, а рівночасно, з вашого дозволу, і від усіх учасників цього З'їзду.

У нас нема багато книжок, присвячених видатним постатям жінок в історичному аспекті. Маємо, щоправда, численні статті по різних журналах, як також і гарні окремі розвідки про наших письменниць або жінок-героїнь. У Канаді 1942-го року була видана цікава книжка Олександра Лугового „Визначне жіноцтво України". Але сам автор у передмові не називає цю свою книгу науково-історичною працею, бо поруч історичних істин подає багато легенд.

Ця ж книжка „ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ" проф. д-р Наталії Полонської-Василенко є перша в нашій літературі чисто наукова праця про визначних жінок України в історичному аспекті. Уже саме ім'я заслуженого історика-археолога, проф. д-р Н. Полонської-Василенко дає нам запоруку наукової вартости цієї книги.

Якраз цього року святкуємо потрійний ювілей авторки: 85-ліття з дня її народження, 60-ліття її наукової діяльности та 25-ліття професорської катедри в Українському Вільному Університеті у Мюнхені.

Наталія Полонська-Василенко народилася у Харкові, у столиці Слобідської України. Батько її (Дмитро Меньшов), артилерійський генерал царської, а згодом української армії, цікавився історичними науками; він був одним з фундаторів Військово - Історичного Товариства та членом Історичного Товариства Нестора-Літописця. Ще дитиною Наталія Полонська переїздить з батьками до Києва, де ходить до Фундукліївської гімназії. По закінченні гімназії записується на Історично-Філологічний Факультет Вищих Жіночих Курсів, потім на Університет св. Володимира, який закінчує у 1913-му році з дипльомом 1-го ступня.

Свою педагогічну діяльність починає Наталія Полонська як викладач історії у київських гімназіях, але незабаром стає асистентом на Вищих Жіночих Курсах, потім приват-доцентом на університеті св. Володимира, а пізніше професором Київського Державного Університету. На Університеті св. Володимира завідувала Наталія Полонська теж університетським археологічним музеєм. Крім того Наталія Полонська викладала на багатьох інших високих школах Києва (як от — Інститут Географії, Археологічний Інститут і інші) та була членом багатьох наукових товариств.

Самостійні наукові досліди розпочала Наталія Полонська вже у 1909-му році дослідженням історичних архівів та працями в царині української археології. Наукова діяльність Наталії Полонської була пов'язана довгі роки з Українською Академією Наук, де вона була науковим співробітником. Проф. Н. Полонська видала численні наукові праці з історії України (зокрема з історії Запоріжжя) та з археології. Докладніше про наукову й педагогічну діяльність проф. д-р Наталії Полонської-Василенко можна довідатися у вступній статті до цієї книжки під заголовком „Наталія Дмитрівна Полонська-Василенко" (з нагоди 85-ліття). Автор цієї статті є проф. Олександер Оглоблин, що працював з проф. Полонською протягом довгих і тяжких десятиліть.

Олександер Оглоблин характеризує Наталію Полонську-Василенко так: „Перша жінка — професор Київського Університету, блискучий лектор і педагог, талановитий дослідник історії Запоріжжя і Полудневої України, взагалі людина високої, рафінованої культури, успадкованої від кількох поколінь її предків, — Наталія Дмитрівна завжди була чарівною і сердечною людиною і щирим товаришем і другом" своїх співробітників. Вінцем наукової діяльности проф. Наталії Полонської-Василенко, каже проф. Олександер Оглоблин, було надання їй ученого ступня ДОКТОРА історичних наук, за ухвалою Академії Наук СССР (Вченої Ради Історії) у 1940 році.

Під час Другої Світової Війни, разом із тисячами інших утікачів передової української інтеліґенції, д-р проф. Полонська-Василенко виходить на еміґрацію до Чехії, де вона стає професором Українського Вільного Університету у Празі (1944), а потім разом із Університетом переїздить до Мюнхену. Тут, крім своєї

педагогічної діяльности на Українському Вільному Університеті, вона розвиває широку наукову творчість — видає багато нових наукових праць. За її наукову діяльність її обрано за кордонами України на дійсного члена Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук та Інтернаціональної Академії Наук у Парижі. Academie Internationale Libre des Sciences et des Lettres.

І в цьому поважному віці проф. Полонська-Василенко зберегла весь запал діяльности, всю силу творчости, всю ясність думки. Якраз тепер готується до друку її великий курс Історії України.

Іраїда Тарнавецька, колишня студентка Українського Вільного Університету, у своїй статті „Професор Н. Полонська-Василенко — науковець і людина" у журналі „Промінь', ч. 11, 1965 р. теплими словами згадує свою професорку. Іраїда Тарнавецька підкреслює великий педагогічний хист і лекторський талант проф. Полонської-Василенко. Її слухачі і слухачки захоплювалися її викладами. Історичні постаті у її викладах ставали живими особами, наша давня історія ставала яскравою і виразною перед очима її слухачів.

Портрет Наталки Розумихи — одна з багатьох ілюстрацій книжки.

Проф. Полонська-Василенко побіч свого хисту викладача є рівночасно і майстром пера. Ось так і в цій книжці „Видатні жінки України" авторка у спокійній барвистій розповіді подає нам, як каже редакторка Наталія Когуська у супровідному слові до цієї книжки, „постаті славних дочок України: сильні характером володарки княжої доби, жертвенні будівничі манастирів чи віддані науці, літературі та мистецтву жінки XIX і XX століть".

У І. розділі цієї книжки (18 сторінок) проф. Н. Полонська-Василенко виводить перед нами постать великої княгині української св. Ольги. Якраз цього року святкуємо 1000-річчя з дня смерти великої княгині. Наші відділи знайдуть тут багато цікавих відомостей, які можуть використати у святкуваннях 1000-річчя з дня смерти великої української княгині св. Ольги.

Побіч окремих постатей визначних жінок України проф. Полонська змальовує нам загальне положення жінки в Україні за певної історичної доби, що ми не знаходимо в інших творах про видатних жінок України. А якраз ці розділи, я вважаю, найбільш вартісними і цікавими.

Наприкінці книжки доданий показник імен, згаданих у тексті, що збільшує вартість книжки, як наукового джерела до дальших студій. За цей показник дякуємо добр. Марії Кіцюк, яка на прохання нашої редакторки, Н. Когуської, виконала цю працю, що забирає багато часу та уваги.

Ми, членки Союзу Українок Канади мусимо бути горді, що така надзвичайна вартісна книжка вийшла коштом нашої фундації ім. Наталії Кобринської. Ця книжка єднає нас з нашим славним минулим, дає нашій молоді багатий матеріял до студій та допоможе нам виконати наше завдання тут, у Канаді, а саме — „Збереження нашої ідентичности". Якраз це завдання, „ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ", є гаслом цього нашого Всеканадійського З'їзду.

Хочу закінчити словами одного з наших сучасних письменників: „Хто не знає свого минулого, той не має права і на майбутнє".

Ганна Янішевська

У третю річницю дорогого мужа, незабутнього батька, бл. п. Прот. Томи Ковалишина, Добродійка Анна Ковалишин зложила дар в сумі $20.00 на журнал „Промінь".

Жмут споминів в 19-ту річницю від дня смерти св. п. П. Галини Галицької-Кізюк

В липневому числі „Промін-я" (7-1969 р.) на 14-ій сторінці появилася фото-знімка св. п. ГАЛИНИ ГАЛИЦЬКОЇ, яку помістила редакція журнала з нагоди зложеної д-кою Леонією Слюзар ювілейної жертви в пам'ять своєї любої сестри Галини, яка, — цитуючи слова редакції „В посвяті і трудах для свого народу, та його рідної Святої Церкви, проходила свій життєвий шлях".

Згадка про цих сірих постатей у нашому суспільному житті дуже часто затирається в людській пам'яті і то тоді, коли звичайно їхніми трудами і їхньою жертвенною і самовідданою працею — творилось наше громадське життя. Думаю, що їм належиться бодай скромна згадка про той вклад, який вони вложили в загальну духову скарбницю нашого зорганізованого українського життя.

Хай буде мені вільно згадати про д-ку Галину Галицьку, представницю цих сірих постатей якраз в час ювілейних святкувань нашого журнала „Промінь", до появи якого вона не дочекалась, але своєю працею між нашим жіноцтвом до певної міри спричинилась.

Галина Галицька-Кізюк побачила світ у подільському історичному місті галицької волості — Бучач, положене над рікою Стрипою. Тут покінчила вона Відділову Школу. Завдяки Михайлові Колодницькому, мужові її настаршої сестри Софії, який перебував в лічниці у Відні бувши раненим під час першої світової війни, — покінчила там учительський семінар і одержала атестат зрілости.

По закінченню першої світової завірюхи, стала вона зо своєю сетрою Леонією до праці в Окружній Військовій Команді в Чорткові, комендантом якої був отаман Василь Оробко. Під натиском польської армії прийшлось обом сестрам перейти із Українською Галицькою Армією ріку Збруч і нести всі невигоди тогочасних переживань, включно до хвороби плямистого та поворотного тифу.

По тяжких і невдачних визвольних змаганнях розійшлись сестри в липні 1930 р. в різні сторони: Галина до окупованої поляками Галичини, а Леонія зо своїм мужем — теперішнім о. Володимиром Слюзарем, бувшим старшиною австрійської і галицької армій — на Буковину.

Сестри — Леонія і Галя Кізюк, Україна, 1919 року

З „вдячности" ЗА УЧАСТЬ у змаганнях за кращу долю свого народу, заслали поляки Галину в корінну Польщу навчати в їхній школі польських дітей.

Під час шкільних вакацій (1922 р.) відвідує Галина свою сетру Леонію в Чернівцях, знайомиться тут з професором Учительського Семінара, бувшим старшиною австрійської, а пізніше української армій, Пилипом Галицьким і одружується з ним в листопаді того ж року.

Нагінка румунської влади на Буковині на все що українське, а зокрема на чільну українську інтеліґенцію, примушує Пилипа Галицького шукати кращої долі за морме. При помочі двоюрідного брата о. В. Слюзара п. Петра Мельничука, причалює він ранньою весною 1924 р. до Канади. Пізною осінню, того самого року, стає він управителем тодішнього Інституту ім. М. Грушевського в Едмонтоні. На цій позиції був він до весни 1927 р. В межичасі спроваджує він свою дружину Галину (1925 р.), яка зо всією своєю молодою енергією входить у вир інститутської праці і мимо тяжких переживань в нових життєвих обставинах, провадить при інституті Рідну Школу, та допомагає своєму чоловікові у різних господарських справах, сценічних виставах і концертах, виховуючи в той спосіб студентську молодь в українському національному дусі.

Це були часи, в яких відроджувалася в Канаді Українська Православна Церква. Цей рух притягає молоду і повну енергії людину в осо-

Родина о. Пилипа і добр. Галини Галицьких, Бажанна і Дарусик, 1930 р.

бі її мужа в ряди українського православного священства. Згадуючи про особу пок. о. Пилипа, годі промовчати його високе становище, яке він занимав у своєму родинному місті Чернівцях, будучи професором в Учительськім Семінарі, в якому виховувалися майбутні учительки й учителі українських народних шкіл.

Прийнявши Св. Тайну Священства з рук теперішнього Владики ІОАННА, Митрополита Української Православної Церкви в ЗДА, мав о. Пилип в особі своєї дружини, старо-крайової учительки, гідну помічницю у своїй церковно-народній праці в таких громадах в Канаді: Йорктоні, Гронлиді, Вінніпеґу (Церква св. Михаїла), Торонто, теперішня Катедра св. Володимира і Віндзорі. У кожній із цих громад виявляла д-ка Галина свою активну участь в жіночих товариствах і сестрицтвах при Церквах, за що її й тепер мило і з пошаною згадують.

Зправа Галина Галицька, поруч неї Н. Когуська, тодішня голова Союзу Українок Канади у своїй організаційній об'їздці у Виндзорі в 1945 році весною.

В Канаді поблагословив їх Господь двома діточками: донечкою Божанною і сином Володарем, які перебувають тепер в ЗДА. Обоє здобули високу університетську освіту, одружились там і мають свої родини. А опинились вони в ЗДА тому, що на бажання Проводу нашої Церкви в тій країні, о. Пилип приняв цей поклик і перебрався туди разом зРіднею. Священицькі обов'язки сповняв він в таких громадах: Боффало, Чікаґо, Честер і Майнерсвіл. Найтяжчі роки праці були в Честер, в стейті Пенсільванії. Це був якраз той період часу в українській діяспорі, коли наші вигнанці з рідної землі опинились по другій світовій війні в німецьких, англійських та французьких таборах. Якраз в тому часі була звернена вся увага о. Пилипа й його Дружини на допомогу цим нещасливцям. За їхнім стараннням прибуло до ЗДА понад сотню родин, яким треба було знайти відповідне приміщення й працю.

Всі ці турботи — крім щоденної громадської праці — переходили через їхній дім і підривали обоїх й так надщерблене здоров'я. Ця надмірна праця та невигоди і недостатки, які приходилось переживати священицьким родинам по нашим громадам на початках відродження нашої церкви, викликали в о. Пилипа тяжку недугу серця.

Наслідки цього захворіння виявились у останній його громаді в Майнерсвіл. Вправді, велику частину громадської праці переносила д-ка Галина на своїх знеможених плечах, беручу рівночасно живу участь в жіночому організаційному рухові та доглядаючи окрім дітей, свого тяжко хворого чоловіка. Цієї надмірної праці не видержало її ослаблене серце. На саму Покрову Матері Божої (14-го жовтня, 1950 р.) скінчилось її трудолюбиве життя, яке було кожночасно й всеціло віддане своїй родині, своїй Церкві й своєму народові, для яких вона жила й щиро працювала.

Осиротила свого тяжко хворого чоловіка, о. Пилипа, який в липні 1952 р. відійшов в краще позагробове життя, злучившись там зо своєю милою і невсипущою труженицею і порадницею його життя. Своїх діток Божанну й Володара полишили круглими сиротами на Божу і родинно-людську опіку.

З особою д-ки Галини зійшла в могилу людина надзвичайно тихої й лагідної вдачі. У праці вона не знала відпочинку доти, доки її по змозі своїх сил не виконала. Її відношення до людей було завсігди щире й сердечне і цею рисою свого характеру здобувала вона собі прихильність і пошану в кожній громаді.

***

Нехай цей скромний спомин в 19-ту річницю відходу у вічність д-ки Галини буде квітучим і невмирущим вінком на її могилі в далекій землі Вашінґтона, а люди, що пам'ятають цю милу людину — нехай згадають її у своїх молитвах.

Протопресвітер о. В. Слюзар,
Монтреал, Кве.

Галина Галицька, 1949

Здобула посольський мандат

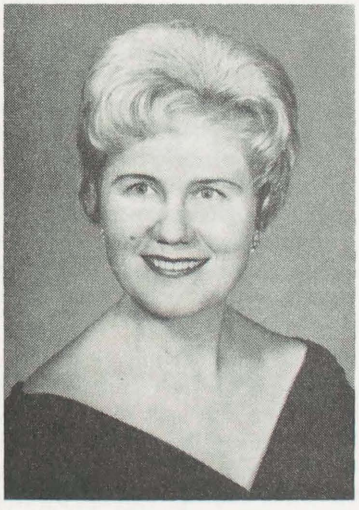

Оксана Крипс

Оксана Крипс (Крипякевич) здобула посольський мандат у виборах у Британській Колюмбії 27 серпня 1969 року. Кандидувала вона в окрузі Ванкувер Савт від партії суспільного кредиту.

Оксана Крипс уродженка міста Вінніпеґу, походить з родини І. Г. Семенюків. Від ранньої молодости вона цікавилась громадським життям, брала активну участь в молодечій організації СУМК, була одною з його активних провідниць, співала в церковнім хорі. Після одруження за І. Крипякевича, замешкала у Ванкувері. Набутий в громадській праці досвід відкрив їй двері до загально-суспільних ділянок. Свого часу Оксана Крипс очолювала відділ КУК у Ванкувері, дописувала до журнала „Промінь". В родиннім житті вона є взірцевою дружиною і матірю. Пані Оксана є завжди ідейною українкою. Вона перша з жінок українок в Канаді, що здобула у виборах посольський мандат.

Вітаємо пані Оксану Крипс та бажаємо їй багато дальших успіхів.

До відома читачів-передплатників

ПІДВИЩЕНА ПЕРЕДПЛАТА

Подаємо до відома нашим читачам-передплатникам, що від 1-го вересня передплата за журнал $5.00 на рік для всіх однаково — в Канаді і заграницею. Примушує нас це зробити високі кошта видання, зріст цін на всьому, а останніми часами поштові оплати.

Хоч ми довший час відкладали підвишку передплати, то дальше при цій самій ціні ніяк не можна вдержатись.

Від першого вересня передплата $5.00 на рік.

Просимо дуже тих, які завинили за минулий рік, або яким передплата вийшла постаратись сплатити задовження. Коли висилаєте передплату чеком, не забудьте додати змінного.

Адміністрація.

Анна Фіґус

РОЗПОВІДІ МОЄЇ МАМИ

Авторка „Розповіді моєї мами" це народжена в Канаді, в місцевості Вайта, Ман., українка Анна Фіґус, яка в цей час живе в Торонті.

Наслухавшись оповідань матері про початки господарювання на фармі в Канаді, про Україну, про рідне село своїх батьків опрацювала ці „розповіді" і передає їх з першої руки матері, в гарній літературній формі. Зокрема дуже цікаві розповіді про Україну, про людей, про природню красу, про яку мама Анни довідалась від своєї матері. Ці оповідання про край батьків так глибоко увійшли в серце молодої Ганнусі, що вона рішилась поїхати в Україну і побачити те все своїми очима.

Побувала авторка „Розповіді моєї мами" вже два рази в Україні, пізнала рідню і свояків, рідне село батьків і все це зробило на неї велике враження.

Анна Фіґус з великою пошаною згадує свого батька Антона Фіґуса, який минулого року попрощав цей світ. Вона завдячує йому громадську зрілість і вірність своєму народові. Анна Фіґус від ранної молодости включила себе в громадське життя і знана серед української молоді, як одна з її провідниць. В цей час займає позицію екзекутивного секретаря Українського Інституту Св. Володимира в Торонті.

Віримо, що ці розповіді будуть цікаві багатьом нашим читачам, а молодшим дадуть образ трудолюбивого життя батьків, яких великі заслуги гідні пошани. **Ред.**

**
*

Околиця Стюартборн на схід від Емерсону при американсько - канадійській границі, около 75 років тому заселилась переважно самими українцями, що тепер творять: Толстой (колись Олеськів), Стюартборн, Ґарденгон, Вайта (колись Шевченко), Арбакка, Згода, Сеньків, Роза, Калієнто, Сондавн і Сірко.

Поселились там наші люди переважно з Західньої України з таких сторін, як Сеньків, Горошів, Хоростівка, Сапогів, Кривче, Ґермаківка, Волковці, Пилипче, Посталівка, Більче Золоте, Бедріківець, Брідки, тощо. Про Канаду вони довідались із брошурок д-ра Йос. Олеського 1895 р. під назвою „Про вільні землі" і „Про еміґрацію", які були вислані до читалень по селах.

Мої батьки Микола Цесміструк (1860—1953) й Анастасія з дому Остапюк (1863—1936)

Злів пані Анна Фіґус, мама, що оповідає, напроти неї дочка Анна Фіґус, авторка розповіді.

народилися в величавім і мальовничім селі Ґермаківці, Борщівського повіту в Західній Україні. Весною 1896 році родичі з трьома дітьми: Юляін років 8, мені років 4 та Марко років 3, — попрощали своє рідне, чарівної природної краси село. Саме в той час цвіли сади, — яблуні, груші, сливки, черешні, вишні, а найбільше помітними були кріслаті оріхи. Всюди цвіла солодка акація, а попід паркани видно білі улиї, де бреніли бджоли в повітрі мов якась оркестра. Десь там високо відізвалась зозуля, втішена весною, а вечером славний маленький соловейко виспівував, перелітаючи з гілки на гілку. Кругом тополі, біліли хати, чудово зеленів ліс і поле.

В селі всі з нами прощалися, пригадую, як моя тета (мамина сестра) несла мене на руках, дуже плакала та цілувала. Спочатку ми їхали поїздом довго-довго, а опісля ми всіли на корабель, який плив до Канади. До Галіфаксу, портового міста Канади ми прибули на кораблі С. С. Ванкувер, дня 31-го травня 1896 року. А до Вінніпеґу ми заїхали поїздом; до нас вийшов якийсь еміґраційний урядник, але ніхто з нас його не розумів, бо англійської мови ми не знали. Забрали нас до еміґраційного будинку та на якийсь час примістили там. Родичів забирали кожного дня на городи сапати, а нас дітей лишали з якоюсь норсою, яка годувала, доглядала та бавилася з нами.

Хоч ми прибули до Вінніпеґу в червні 1896 р. то гомстеду не могли зараз набути бо й самий уряд не був приготований. Ще навіть землі не були позначені, отже, наша земля була

виміряна урядником Йосипом Тиренем, урядовцем Dominion Lands, Winnipeg, аж дня 10 серпня 1896 р. Та взяло багато часу поки можна було набути її. Тому нашу родину на якийсь час забрав фармер, сам німець, що трішки знав говорити по-українському, і там ми в нього ціле літо жили, а родичі робили в нього на полі.

Восені, в місяці жовтні, приїздить віз, щоб нас забирати. Родичі вже придбали маленьку залізну кухню, мали трошки насіння, яке привезли з собою, а трошки дав фармер, муки, тощо. Везуть нас з Вінніпегу возом, на дворі вже сніг політує — зимно. В кухні на возі постійно горять дрова — палиться, — коло чого ми грілися, та й пригрівали дещо зісти — і так їхали ми кілька днів аж поки заїхали у великі густі ліси, в яких заледве видно небо. Завезли нас до хатини до Василя Загари. Його хатина — маленька кімнатка у глибокій ямі, і присипана землею, а в ній одне маленьке віконце. Прийняли вони нас щиро. Їх було в родині семеро, а нас приїхало п'ятеро, отже дванадцятеро в одній кімнаті. Жили ми там з місяць, а пізніше переїхали до Петра Струмбіцького, який жив на 30 секції. Батько за $10.00 купив гомстед — секція 20, полуднево-західня, тавншин 2, Рендж 7 на сході. У Струмбіцького також така хатина як у Загари й їх 8-ро в родині, але від нього вже ближче до секції, щоб хоч можна було ліса трошки зрубати, та щоб на весні побудувати хату та почати корчувати ліс на город. В Струмбіцького також було тісно, діти почали хворіти, бо не було молока, а тільки пили чай та їли хліб. Тато нарешті надибав якийсь старий будинок, що звали його „Французкою Кемпою", і там нас на весні перевезли. А в тій кемпі, на яких три фіти води, родичі нарубали осик, у воду накидали ріща, а зверху осик, замість підлоги. Посередині кемпи поставили кухню, а для дітей збили так звані „банта", де ми як ніч так день там сиділи, бо всюди вода з снігом, а в нас не було відповідного взуття. Доріг тоді ще зовсім не було, сусіди рубали стежки в лісі й робили знаки на деревах з сухого сіна, щоб не заблудити в тому густому лісі.

На весні 1897 р., так скоро як сніг стопився та там, де батько зрубав під час зими осики, родичі викопали яму яких 12 через 18 футів, щоб побудувати хату. Хати клали в зруб, яких 3 фути в землі та яких 5 поверх землі. Хата була — одна кімната 12 через 12 футів та хатина (сіни) 12 через 6. Дах був збудований із кицок землі, клали одні поверх других, немов ґонти, та землею вгору. До хати батько зробив всі меблі: двоє ліжок з осик, зверха сінник (матерац з сіна), стіл, лавки, стільці замість крісел, піч вибудована з глини та маленька кухня.

Так скоро як батько поробив меблі, то решту роботи залишив мамі, а сам пішов шукати праці. Мама вже сама копала жовту глину, помагав вже трохи 9-літний брат Юліян, шукали сухого сіна, бо полови ще ніхто не мав, і так глину ногами місили та ліпили стіни з середини, з надвору, як також стелю, підлогу та піч. Коли та глина висохла, то білили вже білявою та синявою глиною.

Найпершим навесні було приготовити кусок землі на город. Отже насамперед треба було корчувати і копати рискалим землю. Це була робота жінок, бо чоловіки всі забралися шукати по фармерах праці, щоб на осінь можна було купити корову та щоб було своє молоко. Тих кілька сусідів, що були, вони дуже любилися між собою, ділилися найменшою дрібницею. В кого вже була корова, то ділилися молоком. Помагали у всім одні одним.

В моєї мами був прекрасний голос і вона багато співала. Пригадую як першої весни одного вечора зійшлися до нас кілька сусідок, спершу чудово співають, а потім плачуть. Я було питаю своєї мами, чому вони всі плачуть, а моя мама погладить мене по голові та й каже: „дитинко, ти не знаєш, яку ми там природну красу лишили, а тут самі ліси, каміння, мочари та комарі"... Багато було таких вечорів, а мені маленькій багато чого не було зрозумілим. (Докінчення в наст. числі).

СПІВЧУТТЯ

Минулого м. серпня 14, 1969 р., відійшов у вічність бл. п. Микола Бачинський. З приводу утрати дорогої людини, висловлюємо глибоке співчуття дружині Юлії, синові Іванові і дочкам Ользі та Славі.

Редакція

— — —

З СПІВЧУТТЯМ

Висловлюємо глибоке співчуття родині бл. п. Миколи Мандзюка, який упокоївся 7 вересня 1969 у госпіталі у Вінніпегу — дружині Марії Мандзюк, дочкам Соні і Дарусі та їх родинам.

Редакція

— — —

З приводу смерти бл. п. Миколи Мандзюка, Провінціяльна Екзекутива Союзу Українок на Манітобу висловлює щирі співчуття дружині покійного, Марії Мандзюк і родині, а замість квітів на могилу покійного, складає пожертву в сумі 10.00 дол. на пресовий фонд „Променя". Хай пам'ять про Нього буде вічною!

У вічну пам'ять Священопротоієрея Томи Ковалишина!

„Будь вірний до смерти,
і Я тобі дам вінця життя".
(Об'явлення 2, 10).

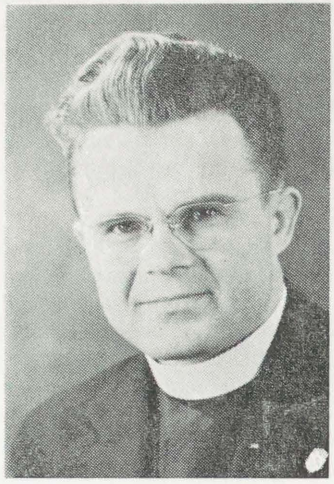

Це Христове напімнення передав Св. Іоан Богослов до Єпископа Смирни, людини обтяженої великими обов'язками та працею. Ці Христові слова дали йому пільгу, дали силу до праці над спасенням людських душ.

Ці самі слова були передані Священопротоієрею Томі Ковалишину у день приняття Св. Таїнства Священства, який упокоївся в Бозі 22-го липня 1966 року та, про якого пам'ять житиме серед духовенства та вірних повіки. БУДЬ ВІРНИЙ ДО СМЕРТИ! І вірно працював о. Прот. Тома Ковалишин, куди духовний провід Української Православної Церкви в Канаді його посилав!

БУДЬ ВІРНИЙ — і вірно напоминав з батьківською любов'ю та навчав своїх духовних дітей — повірене йому стадо!

БУДЬ ВІРНИЙ — й вірно виконував свої душпастирські обов'язки як також обов'язки священика-громадянина: хрестив, вінчав, сповідав, служив, хоронив, потішав засмучених, підносив усіх на дусі, навчав дітей та молодь — був з молоддю та дітьми, ДЛЯ НИХ ВІДДАВАВ БАГАТО ЧАСУ та ПОСВЯТИ.

БУДЬ ВІРНИЙ — й вірно золотоустно проповідував! Бл. п. о. Тома Ковалишин був пересякнутий ідеалом вірности, бо він пам'ятав про Слово Боже, яке говорить: „БУДЬ ВІРНИЙ ДО СМЕРТИ, І Я ТОБІ ДАМ ВІНЦЯ ЖИТТЯ". І це напімнення Христос передає нам усім! Псальмопівець Давид говорить: Є лиш один крок між мною а смертю". До майже кожної людини смерть приходить скорше ніж сподівано, й тоді уся слава кінчається. Цар покидає свою корону, єпископ свого жезла, священик своїх вірних, батько свою родину, мати дітей. Навіть найбагатша людина у світі не може більше зі собою взяти, як ті чотири дошки своєї труни. АЛЕ З ДУШЕЮ ІНША СПРАВА! Душа бере зі собою заслуги праведного християнського морально-чеснотного життя.

Бл. п. о. Прот. ТОМА КОВАЛИШИН був дорогим для нас усіх. Багато можна сказати про його щиру, ревну й жертвенну працю у винограднику Св. Православної Української Церкви в Канаді, багато можна говорити про його особисті повні посвяти прикмет характеру, про його працю на нивах громадській та організаційній, про його віддану працю з молоддю.

Там, де він душпастирював: Саскатун, Едмонтон, Вінніпег — де він був головою Президії Консисторії, усі знали його як батька, який своє „Я" вливав у свою працю. Священики знали його, як правдивого собрата-священика, який старався кожному допомогти та бути для кожного вирозумілим. Родина у його особі мала щиро відданого батька, а самого себе покійний уважав за орудника в Божих руках для духовної користи та духового добра людей. Для праці й служби Богові, Церкві та Народові віддав своє повне посвяти життя. Неумолима смерть передчасно забрала його з рядів священиків Української Православної Церкви, як молодого священика, одного з найкращих священиків, забрала саме в часах, коли Церква та її духовний найвищий провід відчуває великий брак священиків в Канаді.

За щиру, віддану працю, за труд та посвяту Христос Господь нагородив його Вічним щастям такими словами: „Добре, слуго добрий і вірний! Ти в малому був вірний над великим поставлю тебе, — увійди до радощів Пана Свого" (Матв. 25, 21).

Нехай тих кілька висловлених думок будуть у Вічну Пам'ять Бл. п. Прот. ТОМИ КОВАЛИШИНА, у третю річницю його упокоєння та висловами нашого щирого співчуття для добродійки Анни Ковалишин, дочок, сина та внуків.

о. Олександер Хом'як.

СЛ. ПАМ'ЯТІ МАРІЇ ДЕЙКО

Ще одна болюча для нас втрата, ще одна свіжа могила.

30 квітня ц. р. після тяжкої хвороби померла Марія Олексіївна Дейко — людина великого розуму, твердої волі, видатний педагог теоретик і практик, одна з основоположниць українського рідного шкільництва в Австралії.

Марія Олексіївна народилась 14-го жовтня 1879 р. в містечку Паричі, Мінської губернії в родині українців-полтавців. Батько її був військовим лікарем, який в той час працював у Білорусі.

В перші роки життя Марії Олексіївни родина часто переїздила з місця на місце, аж поки твердо осіла в Полтаві. Марія Олексіївна згадувала, що подорожування й спостереження дитинства дали їй багато вражень і порівнянь.

У Полтаві Марія Олексіївна вступила до Інституту для шляхетних дівчат і закінчила навчання там з золотою медалею. Мавши нахил до чужоземних мов, свою дальшу освіту продовжувала в цій ділянці. Щоб удосконалитись у французькій мові поїхала спочатку до Петербургу, а потім до Парижу й там вступила до знаного на весь світ Сорбонського університету на факультет романських мов й успішно закінчила повний курс навчання та одержала диплом.

Повернувшись до Полтави, викладала французьку мову в жіночих гімназіях і в новоствореному Аґро-кооперативному технікумі.

В добу воєнного комунізму французька мова не була пошанована і скрізь по школах запроваджувано мову німецьку. Марія Олексіївна перейшла вчителювати до 7-мирічної школи, як вчителька молодших кляс і доклала немало часу і труду, вивчати методику викладання школярам-початківцям.

Переїхавши до Харкова Марія Дейко, знаючи досконало українську літературну мову, деякий час працювала, як перекладач і мовний редактор у Державному В-ві. Добре знала Марія Олексіївна й народню мову. В особі своєї бабусі — дружини священика, що був довголітнім парохом в с. Оболонь, Хорольського повіту на Полтавщині, мала Марія Олексіївна, як сама висловлювалсь, невичерпану скарбницю українського фолкльору й життєвої мудрости. Скільки приказок, приповідок, пісень зберігала Марія Олексіївна в свій пам'яті важко й перечислити. Вона часто й влучно наводила їх у товариській гутірці при відповідних нагодах. Спостережливість і природний гумор, як рису своєї вдачі Марія Олексіївна зуміла зберегти в собі, хоч життя й не було легким і безтурботним для неї.

Втративши мужа, посмертно засудженого під час „славнозвісного" показового процесу аґрономів у Харкові в 1934 р., Марія Олексіївна примушена була багато працювати, щоб утримувати родину з 4-х осіб: свою матір емеритовану вчительку математики, до речі одну з перших жінок в Україні, що дістала вищу математичну освіту; свого брата, колишнього старшину армії Народньої Республіки, що був „ізгоєм" в совєтських умовах; свого малолітнього сина й саму себе. Але бувши жінкою мужньої й витривалої вдачі Марія Олексіївна не заломилася й бадьоро несла той життьовий тягар, який випав на її долю.

З утворенням у Харкові Педагогічного Інституту іноземних мов, Марія Олексіївна включилась у число його викладачів та була деканом французького факультету й керівником катедри методики викладання чужоземних мов, і працювала там до часів 2-ої світової війни.

Переживши всі жахи й страхіття фронтової полоси, в якій опинився Харків: голод, холод, безперервні налети німецької й совєтської авіяції, перед Марією Олексіївною простягся шлях еміґрації й всіх небезпек та несподіванок, які з нею сполучені.

Після багатьох переїздів і пертурбацій, зібравши свою родину (мати на той час вже померла), Марія Олексіївна на більш-менш сталий час замешкала в Ашаффенбурзі, де знову стала викладати французьку мову в українській гімназії, яка там почала функціоновути. З Ашаффенбурґу в 1949 р. Марія Олексіївна разом із сином еміґрувала до Австралії.

На перших порах довелося їй, тоді вже старшій жінці, працювати фізично, щоб якось закріпитися матеріяльно й набути сталий дах над головою. І навіть в цей час ніколи не було чути з уст Марії Олексіївни слів нарікання, зневіри чи занепаду духу.

Як тільки була збудована хата, Марія Олексіївна у своєму приміщенні організувала школу для українських дітей, яких було в Ньюпорті багатенько. І, незважаючи на всі турботи й ускладнення, що неодмінно виникають від дитячого гурту, ця школа була в приміщенні панства Дейків аж до часу, коли Ньюпортська філія Української громади Вікторії збудувала

свою домівку, де знайшлося приміщення й для школи.

Потрібна спеціяльна розвідка, щоб описати всі труди, піклування й турботи Марія Олексіївна при організації й устаткуванні цієї школи.

З окремих випадків слід згадати вдалі імпрези в цій школі з різних нагод: закінчення шкільного року, свято матері, день Св. Миколая, Шевченківські дні в ім'я патрона цієї школи.

На Різдво 1956-57 року ньюпортські школярі на чолі з своєю вчителькою ходили з колядою так, як це традиційно відзначалося в Україні: з великою зіркою, козою й іншими персонажами. Бувши непоганою піяністкою й маючи попередній досвід диригента, Марія Дейко навчала й акомпаніювала дітям, розучуючи пісні для окремих святкувань, відзначень та інших нагод. Треба зазначити, що Ньюпортська школа стояла на високому рівні й набула розголосу серед українців Мельборну й його околиць, так що навіть з віддалених місцевостей батьки привозили до неї своїх дітей.

Одинадцятирічний досвід викладання в школі в еміграційних умовах і спостереження, як щодалі, то більше погіршується українська мова серед дітей і, як частіше трапляються діти (особливо мішаних подруж), які приходять до школи, не знаючи зовсім української мови, або знаючи настільки слабо, що навчати їх дуже тяжко, Марія Олексіївна прийшла до висновку, що треба кардинально перебудувати методи навчання українських дітей, а для цього потрібні й нові підручники, бо ті підручники, які були в наявності такій методі не відповідають, не говорячи вже й про те, що якість їх не на потрібній висоті.

На численних нарадах вчителів, на вчительських конференціях і в українській пресі, як в Австралії, так і за океаном, Марія Дейко виступала з поясненням своєї методи та її доцільности.

В наслідок і з'явилися вже три читанки за новою методою: „Волошки", „Рідний край", „Євшан-Зілля", і щойно вийшла з друку читанка „Рідне слово" й готується до друку „Про що тирса шелестіла", яку Марія Дейко закінчила укладати незадовго до своєї смерти.

Читанки, зокрема „Волошки", дістали багато позитивних відгуків, як від педагогів, так і від самих учнів у висловлюваннях в пресі, а також і в особистих листах до автора, й виникла потреба їх перевидати.

Не вдаючись у стисліший розгляд методичних оцінок читанок Марії Дейко, бо це становить окрему й важливу тему, слід зазначити й підкреслити, що випущені вже читанки дістали апробацію Української Центр. Шкільної Ради Австралії, Управи Спілки українських вчителів і виховників Великобританії, Виховно-Освітньої Комісії СКВУ та позитивну опінію вчителів й інших діячів нашої освітньої й літературної ділянки, в тому числі містоголови Союзу Українок Америки пані Л. Бурачинської, поета й драматурга Л. Полтави й інших. Всі ці організації й окремі особи розцінюють читанки Марії Дейко, як важливий вклад у справу навчання наших дітей на еміґрації, отже й не диво, що ті читанки широко розходяться не тільки в Австралії, але й Америці, Канаді, Англії й інших, навіть не англомовних країнах. А це тому, що як сама метода навчання, добір матеріялів, так і граматичні вправи та українсько-англійський словник, доданий до кожної читанки, роблять їх неоцінимим посібником не тільки для навчання, але й для виховання в національному дусі наших українських дітей і великою мірою допомагають тим нашим вчителям, які ще не мають педагогічного досвіду. І цього ніхто з тих чи інших мотивів не може відкинути й заперечити.

Слава й честь нашій щирій трудівниці на культурно - освітній ниві, заслуженому педагогові й великій українській патріотці Марії Олексіївні Дейко.

Низько схилімо голови перед її світлою пам'яттю!

Євгенія Дубів,
„Наше Слово".

ЩОЙНО ВИЙШЛА З ДРУКУ ЦІННА ПРАЦЯ ПРОФ. Д-Р Н. ПОЛОНСЬКОЇ - ВАСИЛЕНКО

„ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ"

Цікава змістом, цінна історичним минулим, в якім насвітлено найбільш видатні постаті українських жінок дала нам авторка працю, а зокрема в 1000-ліття смерти Великої Української Княгині Ольги, якій присвячено поважну частину в розділі княжок доби. Головні розділи книжки:

Жінки княжої доби
Українські жінки Литовсько-Польської доби
Жінки доби Гетьманщини
Українські жінки XIX—XX ст.

Книжка дуже гарно видана, на дорогім папері, багато ілюстрована в мистецькій полотняній оправі. Стор. 160. **Ціна . . $6.00**

Замовляти в Союзі Українок Канади на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N of CANADA
620 Spadina Ave., Toronto 4, Ont.

PROMIN

Vol. X, 10 ENGLISH SECTION October, 1969

PERSPECTIVE ON GLOBAL CONCERNS OF THE COMMUNITY

The address delivered by Mrs. S. M. Milne, the President of the National Council of Women of Canada at the Biennial Convention of the Ukrainian Women's Ass'n of Canada in Edmonton on August 22, 1969.

Editor's note.

This is an occasion which I believe is unique in many ways. It brings each of us here into a picture which in its perspective concerns an immense network of women from the smallest local group to a vast complex comprising an international organization. In Canada, the Council of Women concept for 76 years has been a way of life which has been a spur in the desires for study and search into paths which will better conditions in the family, the school and the community — for all citizens within our country. The National Council of Women of Canada has enjoyed vast resources in human quality — remarkable women and remarkable federations — each contributing differing viewpoints but adding a quality of dimension which enhances the total concept. It is almost a complete certainty htat every president in Council in the past 76 years, during her tenure of office, has encountered challenges which beckon towards fresh thoughts, and this indeed has been my own continuing experience. Since NCWC is a federation of federations, its vitality, even its survival — depends upon the dynamic of its federations. The Ukrainian Women's Association of Canada has with conviction demonstrated its faith in this unique concept, through its membership in Council and its understanding and practice of the true democratic process. The motivating ideal of the U.W.A.C. — "In education lies our strength", is one of the important yardsticks, possibly even the greatest in significance, in Council of Women measurement where work is directed towards the extension of literacy, access, without discrimination, to' education and training at all levels, admission to the professions, to the civil service and to public office. Council of Women know, and it is evident the U.W.A.C. knows that knowledge creates power, citizenship and understanding. The Association's encouragement in higher education among Ukrainian youth well deserves salutory recognition.

Council is deeply concerned with modernization of laws and customs governing marriage and the guardianship of children. Even the briefest scanning of the Association's history draws attention to the premise that the family is the basic, most important unit of society and that the Association spares no effort in enriching the lives of children.

Council work also is directed to developing a role in society in the fields of literature, music and other creative arts. These are fields where Ukrainian women exhibit keen and constant interest in cultural attainments. The Association's publishing ventures have been ambitious — its activity in fostering and preserving its precious handicrafts and folkart is tremendous. May I just for a moment digress to interject a personal experience which concerns a "happening" in late June. As president of Council I had received a very gracious invitation to attend the Golden Jubilee anniversary of the Canadian Federation of University Women which was celebrated here in Edmonton. It so happened that I travelled by car with Mrs. Merrill Menzies (June) who shares with Council, the C.F.U.N. and several other organizations her remarkable talents as a professional economist. En route, we stopped for an early breakfast in a pleasant restaurant in Vegreville. Through chance I happened to see on display a Cook Book which had been compiled in Canada's Centennial Year by a special committee of Ukrainian women of that district. In the front of the book there was printed in nine short lines a recipe for happiness:

Into a large bowl pour full cup of
Thoughtfulness,
Add a generous helping of Love and
Friendship,
Mix in equal amounts of Generosity,
Kindliness and Charity;
Using the Golden Rule, measure out
a good amount of
Tolerance and Spiritual Faith, and
blend thoroughly.
Fill to the top with Good Health.

Add a dash of Cheer and a pinch
of Optimism.
Let stand in the fresh air of Freedom
And you have a recipe to be enjoyed
throughout this Centennial Year.

It occurred to me almost symbolic of women who think and care about true happiness, whether or not they are aware of the permeation of the Golden Rule in every endeavor of Council, they ARE aware of the essential necessity of this crucible in their day-to-day lives. True, the little Cook Book is in no way directly related to the U.W.A.C. but to me it proclaimed the marvellous human qualities of friendship and compassion which Ukrainian women everywhere manifest so unstintingly. The records of the Association clearly show that their members in word and deed live by the Golden Rule which is the motto for Council women everywhere. It has been my privilege and joy to work with several prominent and illustrious women members of this Association, and if I even mention a few of the names which immediately spring to my mind — Olga Woycenko, Anna Tokarek, Katerina Miskiw, Sally Hawrish, Helen Hnatyshyn, Valeria Kasurak, Myrosia Decore, — you will recognize the outstanding qualities of high womanhood which have appealed to me. It is because of these qualities, and these areas of companionship and co-operation that I progress to another field of work where Council's direction is focussed, in its efforts as a voluntary organization to promote community developments in both urban and rural regions. The U.W.A.C. through its leaders, in the past and the continuing present, creatively respond to the demands of a constantly changing environment — to this I shall refer again in a few moments.

To identify another direction of Council work I would refer specifically its continuing concern for disarmament and inter-governmental peace-keeping machinery. In this field perhaps no other Nationally Organized Socity in Federation with Council than the U.W.A.C. has elucidated with such intensity its fervent desire to cope with the problems which come to mind when we think of the agonizing distress of war.

As you know and as Council knows, the U.W.A.C. did not lightly decide to federate with Council. The seed was sown in 1929, the ground cultivated in 1932, and the flower appeared in 1939. In the subsequent 30 years the Association has submitted important resolutions to Council and has been represented officially and effectively, not only at the executive level and at annual meetings of NCWC but at triennial meetings of the ICW. At this very moment plans are progressing for the observance of the 19th triennial conference of ICW which will take place in Bangkok, Thailand. Ten plenary sessions devoted to the theme "Human Resources for Development" will be held from Saturday, Jan. 31 to Wednesday, Feb. 11, 1970, with intervening delights. The U.W.A.C. had delegates attending ICW trienniums in Montreal, in Istanbul, in Washington, in Tehran. The Canadian delegation of Bangkok is in no way limited to ten official delegates — the names of persons desiring to attend as observers is still growing, and though, to my own knowledge, there has been no indication that any of the Canadian delegation will in an official capacity represent this Association, this may still be the ultimate result. I am very hopeful.

In the Association's documentation "Forty Years in Retrospect" the concluding sentence emphasizes the fact that new syntheses must be forged today if the future is to be viable. Your own Lesia Ukrainka's immortal line' "Words are my only weapon" fits so admirably into this context! The words which will be communicated in ICW's plenary sessions prophetically will be the weapons whereby women in this changing world will communicate to their sisters the human resources which MUST be utilized as we consider both the adversities and the opportunities which are with us on all sides.

Rene Prefontaine in his eloquent and profound editorial which appears in a very recent publication of CANADA 200 mentions that the second century Canadian is constantly made aware of the presence in every part of Canada of other Canadians both similar and different, with their own habits, environment and culture. He (or she) is concerned with and involved in the problems of fellow Canadians. Hence the desire to know them better — and in order to accomplish this, to visit them. To know and to understand... such is the deep motive for travel and exchange as it should be practiced. In the fraction of time which is possible within this brief visit with you, the opportunity for dialogue has vast potential for it is a prime source of understanding. *(To be continued)*

Наталія Кібець

По країні наших батьків

НА СКЕЛЯСТИХ БЕРЕГАХ

Як гарно — глянь; — у квітах май...
Моє Полісся ,борів шум.
Таємна пісне верболозу!...
І бори, бори неозорі!...
Там ліс луною гомонить... (І. Хміль)

Центральна частина Полісся в межах Житомирської і частково Ровенської областей відрізняється від інших частин своєю геологічною будовою. В ній переважають такі кристалічні гірські породи, як граніт, лабрадорит, гнейс, кварціт та інші. Кам'яні породи нерідко виступають на поверхню, утворюючи пагорки. Річки в межах поширення кристалічних порід течуть у глибоких скелястих долинах, часто обмежених прямовисними урвищами. Течія річок швидка, в них багато перепадів і порогів.

Найвизначніше місто цієї частини Полісся — ЖИТОМИР. Стоїть він на високому лівому березі річки Тетерева, притоки Дніпра, на перетені залізничних ліній Фастів, Новгород-Волинський і Козятин - Жлобин. Через місто проходить автомагістраль Київ - Львів.

На південь від Тетерева простягається лісостеп, а на північ масив лісів, що оточують Житомир з усіх боків. Красою скелястих берегів, прозорих річок, шириною полів і величчю лісів з Житомиром не може зрівнятися жодне з міст Полісся. Про заснування Житомира є цікавий переказ. Він розповідає, ніби місто побудував друг і радник київських князів Аскольда і Діра, Житомир. Житомир після смерті своїх вождів не погодився служити переможцеві київських князів Олегу, а пішов з своєю дружиною і переховувався в глибині Деревлянських лісів, і тут на злитті річок Кам'янки і Тетерева — на крутих кам'янистих берегах Житомир заснував селище, назвавши його своїм ім'ям. Це було близько 884 року.

Відомий чеський славіст Шафарик, вважає, що городище Житомир виникло у VIII—IX століттях, як центр одного з південних племен — деревлян-житичів. Назва його, очевидно означає — „мир житичів" — місто житичів. Сліди стародавніх поселень, зокрема некрополь з великою кількістю могил (курганів) і досі збереглися на лівому березі Тетерева між селами Деніші та Буки в 20 кілометрах на захід від Житомира.

Найбільш мальовничі місця Житомира прилягають до долини Тетерева. На крутих берегах річки зеленіють парки, до яких веде красивий бульвар. Велетенські осокори, каштани і липи переплітаючи свої верховіття, утворюють тінисті алеї. Річка тече у глибокій кам'янистій долині серед порогів і перепадів. У весняні розливи р. Тетерів набуває вигляду могутнього нестримного потоку, що з ревом бурлить серед гранітних скель.

На південь від Житомира в поліські краєвиди вплітаються лани і сади лісостепу. Південна частина Полісся була заселена з давніхдавен. Багато з стародавніх поселень існують і досі. Від деяких збереглися лише руїни — городища вкриті віковічними наносами. Багато матеріялів для висвітлення господарської діяльности населення, яке жило в періоді Древньоруської держави дали розкопки городища в околицях містечка Райка. Воно загинуло в XIII ст. під час татарської навали, але залишки матеріяльної культури збереглися до наших днів.

З Житомиром пов'язано життя і діяльність багатьох українських діячів: композитора В. Косенка, відомої співачки Зої Гайдай, брат якої живе в Міннесоті, драматурга І. Кочерги. В 1846 році тут перебував Т. Шевченко, а в 1853 році тут народився письменник В. Короленко. В 1897—1898 рр. в губернській газеті „Волинь" працював письменник М. Коцюбинський.

На північ від Житомира понад залізницею Одеса - Ленінград стоять старовинні поліські міста КОРОСТЕНЬ і ОВРУЧ, а на захід НОВГОРОД - ВОЛИНСЬКИЙ. Більше як тисячолітню історію має місто КРОСТЕНЬ (на березі річки Уж правої притоки р. Прип'ять). За стародавніх часів місто звалося Ікорость. Було столицею слов'янського племені древлян. Тисячу років тому це було вже визначне, добре укріплене місто.

Літопис передає важливу подію в історії Київської Русі, пов'язану з Коростенем. Біля свого міста деревляни покарали київського князя Ігоря за здирство під час збору дані. За переказом княгиня Ольга жорстоко помстилася за смерть Ігоря. Хитрощами вона спалила місто і побила його захисників. Довгий час Іскоростень лежав в руїнах, а древлянські князі пере-

несли свою резиденцію далі на захід у селище Вручай (теперішній Овруч). Сучасний Коростень велике місто з вимощеними і асфальтовими вулицями, багатоповерховими будинками, садами і парками. В ньому працюють порцеляновий, таровий і деревообробний заводи.

На захід від Житомира (за 80 кл.) на автостраді Київ - Львів стоїть старовинне місто НОВГОРОД - ВОЛИНСЬКИЙ, яке до 1793 року називалося ЗВЯГЕЛЬ. Місто вперше згадується в літописах, що відносяться до 1257 р. Ще за часів Київської Русі та Галицько-Волинського князівства місто Звягель було значним адміністративним і культурним центром. До наших часів там збереглися руїни замку — фортеці князів Острозьких (XIV—XV ст. ст.). 25 лютого 1871 року в Новгород-Волинському народилася видатна українська поетеса Леся Українка (Лариса Петрівна Косач-Квітка). Жінка - борець сильна духом хоч слаба була тілом. Художнім словом — своєю єдиною зброєю Леся Українка вірно служила своєму народові, боролася за його краще майбутнє.

Слово, моя ти єдиная зброє,
Ми не повинні зачинуть обоє!
Може в руках невідомих братів,
Станеш ти кращим мечем на катів. (Л. У.)

Наталія Кібець

Міннеаполіс, Мінн.
вересень, 1968 р.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АРҐЕНТІНИ

10-го травня 1969 року відбулися Загальні Збори при численній участі членів.

Збори відкрила голова Союзу Українок Аргентіни д-р Лідія Макаруха-Іваницька. Привітавши всіх присутніх і побажавши успіхів у праці Союзу Українок, оголосила відкриття зборів.

На голову Загальних Зборів вибрано пані Теклю Мосора, на секретарку пані Ольгу Сасик. Голова Загальних Зборів у своїй короткій промові пояснила, яке велике значення має в усьому світі об'єднане українське жіноцтво і які великі обов'язки спадають на нас. Найбільшу увагу звернула пані Текля Мосора на виховання нашої молоді, як в дошкільному так і в старшому віці. З приводу цієї теми виникла дискусія, яка забрала чимало часу. На пропозицію д-р Лідії Макарухи - Іваницької: залишити це питання на розгляд новій управі.

Звіт з праці Союзу Українок від його відновлення 12-го листопаду 1966 року до 10 травня 1969 року виголосила голова СУА д-р Лідія Макаруха - Іваницька.

За цей період ми старалися виконати намічений план праці, що був такий:

1. Нав'язування і вдержування зв'язків із чужинецькими жіночими організаціями;

2. Інформативна акція про історію нашого народу, його культуру, традиції та стилеве народне мистецтво. Цю працю намічено вести при помочі радіо, телебачення та спеціяльних конференцій і відчитів, а також і преси — української і чужої.

Цього роду акція мала подвійну ціль: серед чужого громадянства переконувати про те, що наш народ має всі права на свою державну самобутність, а серед нашого громадянства популяризувати красу нашого мистецтва і чар наших національних традицій. Це головне було важливим для українського громадянства розкиненого на розлогих просторах Аргентіни, далеко від центрів нашого організованого життя;

3. Культурна діяльність. В рамки цього роду діяльність входило влаштування імпрез загально - громадського характеру, але таких, яких не влаштовують жіночі секції при існуючих українських товариствах: літературних вечорів, виставок українського народнього мистецтва, традиційних українських імпрез і т. п.;

4. Суспільна опіка. Це опіка над самотніми, старшими віком українцями та моральна і матеріяльна для них допомога.

Таку намічену діяльність СУА негайно новообрана управа почала переводити в життя, а саме: 6-го грудня 1966 року влаштовано 10-хвилинну передачу в місцевій телевізії „Канал-9" під назвою „Як святкують Свят-Вечір в Україні". Святкування Свят-Вечора було представлено зі всіма традиціями, не оминувши навіть 12 страв, які продемонстровано глядачам.

26-го грудня 1966 року інтерв'ю з головою СУА про нашу організацію, Україну і українську спільноту в Аргентіні, в тому ж „Каналі-9".

9-го січня 1967 року передача в „Каналі-13": продемонстровано українське народне мистецтво — вишивки, різьбу, кераміку і т. п. Виступ Галі Максименко — представив глядачам чар української пісні, а виступ танцювального ансамблю, чар українського народнього танку.

26-го січня 1967 року передавання з телестанції „Канал-13": українські типові напитки. 13-го січня 1967 року СУА влаштував традиційний „Маланчин Вечір", перший в Аргентіні, яким полонив усіх, що на нього прибули, та яким придбав для СУА ще більше признання за свою діяльність серед нашого громадянства. 27-го травня влаштовано Літературний Вечір під наголовком „Зустріч СУА з громадянством". Обговорювано книжку „Під чорним небом", твір кол. члена СУА, пані М. Ласовської. 24—25-го червня 1967 року секретарка СУА пані інж. Ольга Бандура взяла участь, як наша делегатка в Конференції складових частин СФУЖО на Південну Америку, в м. Куритібі, Бразілія. 28-го липня 1967 року по тому ж „Каналі-13" — українське народне мистецтво і фольклор.

6-го серпня 1967 року СУА влаштував Величаве Свято на честь своєї патронки св. Ольги, Княгині України. Це була одна із найвеличавіших імпрез Союзу Українок, яку відповідно оцінила наша українська спільнота своєю присутністю. На святі було присутнє все наше духовенство, обох українських церков з їх ієрархами, як також не бракувало ні одної організації, щоб вона не була заступлена. Заля була заповнена вщерть. Це свято було моральною нагородою для управи СУА, за її безперервну і самовідданну діяльність.

7-го жовтня 1967 року влаштовано свято градуантів для вшанування тих усіх з-поміж української молоді, що покінчили середні і вищесередні школи та університети. 12—19-го листопада 1967 року СУА у великій кількості був заступлений на Світовому Конґресі Вільних Українців в **Нью Йорку. 15-го листопада 1967 року**, приймало участь у сесії українського жіноцтва скликаним СФУЖО.

Не менше уваги присвячувала управа Суспільній Опіці. Допомагаючи старшим віком самотнім нашим людям, які знаходяться на оселі Санта Ріта та приватних мешканнях.

На культурно - освітньому відтинку:

1. Вшанували нашу патронку Княгиню Ольгу в більш родинній атмосфері — Свято відбулося в нашому приміщенні при Чайному Вечорі: надавано було з платівок „Украдене щастя" Івана Франка, награне Київським Художнім Театром.

2. Мали нагоду вітати між нами дві представниці жіночого руху: д-р Оксану Боґушенко (з Бразілії) і пані Ольну Карманін (з Канади). Як також відсвяткували 70-ліття нашої членкині Ірини Ґрех.

3. Брали участь у святкуваннях з приводу прийзду до Аргентіни Кардинала Блаженнішого Йосифа Сліпого. Наша делеґація була присутня на летовищі так само брала участь у зустрічі з представниками організацій (членами УЦР), яка відбулася з Кардиналом Йосифом Сліпим в Аргентінській Апостольській Нунціятурі.

4. При кінці 1968 року наші делеґатки брали участь в Передконґресових нарадах 8-го Конґресу Українців в Аргентіні, як також в самому Конґресі, який відбувся 30-го листопада і 1-го грудня 1968 року. Голова СУА д-р Лідія Макаруха-Іваницька від СУА, Климентина Атаманюк від Педагогічної Громади, Клава Курілець від Православної Церкви, кооптована інж. Мурашко від Суспільної Опіки.

За період нашої каденції, ми вдержували контакт з українськими жіночими організаціями. Де нас запрошували, ми дуже радо йшли, з привітаннями, а нераз з корисними доповідями: „Просвіта" Док Суд про Лесю Українку, Централя „Відродження" — „Українська Жінка під Совєтами".

Крім вищезгаданої діяльности, відбувалися, майже щомісяця, поширені сходини управи з її членами, на яких читано реферати на різні теми.

На закінчення голова СУА д-р Лідія Макаруха-Іваницька подякувала пп. почесній голові СУА Ніні Онацькій і містоголові інж. Катерині Мурашко за щирі поради і дружню співпрацю.

Звіт з Суспільної Опіки виголосила містоголова СУА інж. Катерина Мурашко:

На ширших сходинах СУА 19-го жовтня 1968 року я вже звітувала про цілий перебіг діяльности Суспільної Опіки, як також цей звіт друкувався в нашій пресі, ще хочу зазначити, що за період другої каденції великим досягненням Управи Союзу Українок було на терені Суспільної Опіки, яку вдалося нам розбудувати в ширшому маштабі.

На цьому відтинку було багато різних перешкод, але при інтенсивній праці нашої управи, вдалось їх перебороти. Нашу діяльність українська спільнота в більшості оцінила і пішла нам назустріч, але трапляються й такі випадки, що з невідомих причин на наші прохання не звертається уваги, хоча всі добре розуміють, якої великої ваги є Суспільна Опіка для української колонії.

Великий тягар взяла на себе Управа Союзу Українок, щоб допомогти нашим людям в біді, але наша робота не йде намарно, бо друге півріччя дало нам відповідні наслідки. Дуже багато помогли нам українки з ЗСА і Канади.

Як ми вже знаємо з попереднього звіту на 19 жовтня 1968 року сума, яку ми зібрали на цю ціль виносила: 145.284 пезів, з яких видатків на той час було 38.292 пезів; за друге півріччя від 19 жовтня 1968 року до 10-го травня 1969 року на наше конто поступило других 145.401 пезів, видатків за той час було на суму 69.079 пезів. Вислід з цього такий: за рік часу наші фонди виносили: приходи 290.685 пезів, розходи 107.371 пезів — сальдо на сьогоднішній день 183.371 пезів.

Як я вже згадала, що Союз Українок взяв на себе великий тягар, обслуговуючи всю нашу українську спільноту Аргентіни, а тому є нашим обов'язком подумати і над тим, щоб це розпочате нами велике діло продовжувати, в яких би обставинах ми не знайшлись. Тому пропоную заложити залізний фонд в сумі 150.000 пезів — це наш річний бюджет. Цю суму дати на річні відсотки і цей фонд має бути недоторкальний. Нашим завданням є змагатися побільшувати наші фонди, бо як я вже згадувала, що перед нами ще велика праця.

Також вважаю своїм обов'язком звернути увагу шановним панням, що жертвенність і велику присвяту в цьому ділі виявила пані Галина Дмитрів з Лос Анджелес, яка не тільки особисто допомогла нам поважною сумою прошей, а і сама стала нашою співробітницею, бо завдяки її праці ми дістали допомогу від багатьох осіб з Північної Америки. Я прошу Загальні Збори висловити пані Галині Дмитрів признання і подяку за її невтомну працю до розбудови початого нами діла. З огляду на те, що тепер маємо дуже багато хворих українців у шпиталях, я прошу пань, щоб шпиталі, які знаходяться в районах де замешкують наші члени, обслуговувалися ними, бо ми не встигаємо всіх обслужити.

Суспільна Опіка впродовж цього часу обслужила більше сотні наших людей, які зверталися за різного роду допомогою грошевою і лікарською, ліками, одягами й іншою. Листів за цей час було вислано 59, крім різних подань на місці.

Дякую всім паням, які допомогли своєю працею і грошево в цьому такому важному ділі „Поміч ближньому — Жертва Богу". Вірю і надіюся, що Бог нам допоможе й на будуче".

Заложення залізного фонду в сумі 150.000 пезів Загальними Зборами було прийнято.

Звіт про виконання секретарських обов'язків, подала секретарка інж. Ольга Бандура — зазначивши, яке велося листування, та з якими жіночими організаціями та іншими установами.

Останнім був звіт скарбника СУА панни Нусі Ґрех, яка подала докладний стан каси на 10-го травня 1969 року.

По закінченню всіх звітів Загальні Збори уділяли абсолюторію уступаючій управі.

Остання точка. Вибір нової управи: на голову СУА вибрано одноголосно пані д-р Лідію Макаруху-Іваницьку, на містоголову інж. Катерину Мурашко, на секретарку інж. Ольгу Бандуру, на другу секретарку пані Ольгу Контульську; на скарбничку панну Нусю Ґрех.

У члени управи ввійшли пані: Галя Зілько, Ганна Бурбан, Сима Бугай, Павліна Ольшанецька, Тамара Лівша,

Климентина Атаманюк, Оксана Мандзій, Марія Гнатишин, Катерина Воловина.

Члени ревізійної комісії: пп. Лідія Тавридзька, Євгенія Іваник, Ольга Сасик.

Всіх пань до нової управи вибрано одноголосно.

З огляду на переобтяження працею в Українському Університеті, пані Лідія Тавридзька зреклася функції пресової референтки СУА.

На закінчення новообрана голова СУА д-р Лідія Макаруха-Іваницька подякувала присутнім паням за довір'я і признання.

„Наш Клич".

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ „ПРОМЕНЯ"

Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки з нагоди 10-ліття журнала перевів збірку на юв. фонд, на який зложили жертви: по $5.00 — К. Друль, С. Лазарович, М. Герасимів, Д. Кіндрачук; по $3.00 — М. Саранчук, М. Сохацька, О. Мейбук, добр. Г. Зузак; по $2.00 — П. Коник, М. Войтюк, П. Лютик, А. Зеваліська, А. Ничик, С. Харко, М. П. Войтюк; по $1.00 — М. Тимофійчук, А. Іванчук, А. Шпак, В. Никіфоруж, І. Липка, Ю. Дмитрук, Н. Н. $4.25. Збірку переслала д-ка Г. Зузак — разом 56.25.

Форт Вілліям — Відділ ім. О. Пчілки — на ювілейний фонд зложили по $10.00 — Йосефа Чепесюк, Анна Стасів; по $5.00 — А. Глуханюк, П. Степанченко, А. Ландяк, С. Менцик, Йосефа Сурмай, Н. Юрийв, В. Бойко, С. Музика; по $3.00 — д-ка К. Пахолків, М. Гровська; по $2.00 — А. Кизюк, О. Велика, Н. Вацик, д-ка А. Змійвська, Т. Литвин; по $1.00 — С. Сопко, С. Полтадич, М. Дупка, Є. Кривущенко, М. Паробій, Т. Кулій. Збірку переслала А. Стасів — разом — 82.00.

Егесі, Б. К. — Відділ ім. Л. Українки з нагоди празника, секр. Галя Сабат переслала збірку — 17.00.

Смокі Лейк, Алта. — Відділ ім. О. Кобилянської, реф. С. Пагилик переслала збірку — відділ $25.00, М. Рацой 5.00; по $2.00 — д-ка З. Туржанська, М. Паламарек, С. Пагилик — разом — 36.00.

Едмонтон — Відділ при Катедрі св. Івана — на Невянучий вінок членки бл. п. Варвари Горбай, збірку переслала С. Пауш $113.00

Роблин, Ман. — Відділ ім. Доньки України з нагоди відзначення 25-ліття відділу із збірки А. Горбай переслала на кліше $10.00, на юв. фонд ... 113.00

Геффорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової на юв. фонд 50.00

Торонто — Відділ Тризуб, голова С. Олійник, доручила 38.06

Торонто — Відділ ім. Софії Русової — на юв. фонд 25.00

Толстой, Ман. — Відділ ім. княгині Ольги, секр. А. Голодрига переслала 10.00

Росборн, Ман. — Відділ ім. Л. Українки, А. Бельбас переслала на передплату $4.00, на юв. фонд 5.00

Вернон, Б. К. — Відділ ім. княгині Ольги, реф. В. Несміла переслала $24 на відновлені передплати

Ванкувер — Відділ ім. Л. Українки, реф. п. Клюкевич переслала $20 на віднов. передплати

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ НА ЮВ. ФОНД

Пані А. Пограничина — Ніягара Фалс, Онт. 10.00
Пані К. Малїцька — Норт Бетлфорд, Саск. 10.00
Пані І. Лещишин — Бродвю Гайц, Огайо 5.50
Пані Галя Липка — Гамільтон 5.00
Іван Радиш — Тіодор, Саск. 5.00
Пані М. Малик — Драйден, Онт. 4.00
Пані Марія Мех — Оттава, Онт. 3.00
Пані Н. Войновська — Ньюарк, Н. Дж. 3.00

По $2.00 — О. Кучарська — Монтреал; Л. Струк — Ніягара Фалс; Ю. Музика, С. Шиян — Гамільтон; Н. Цалин, А. Тимочко — Оттава, Онт.; Зеня Гавриш — Етібіко, Онт.; Ольга Васильців — Ст. Кетеринс, Онт.; О. Сливка, І. Гудзовська, д-ка Л. Горгіца — Торонто; Д. Симчич — Вернон, Б. К.; П. Добровольська — Норт Сирі, Б. К.

По $1.00 — М. Чеховий, Р. Барон, П. Патранюк — Форт Вілліям; Б. Малїцька — Лашін, Кве.; А. Крупка, І. Твердун — Ванкувер; Г. Українець, М. Яцишин — Гамільтон; Н. Грицина, М. Якович — Монтреал; А. Москалюк, П. Вюн, А. Андрушенко — Торонто; Н. Жовкевич — Соідборі, Онт.; Марія Іванець — Лойдминстер, Саск.

ЮВІЛЕЙНА ЗБІРКА ЖІН. ТОВ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ В КОРИСТЬ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ"
переведена на пів-річних зборах дня 4 червня, 1969 р.

З розігравки трьох писанок, подарованих пані Д. Слободян в пам'ять своєї пок. Мами $30.00

Пані Стефанія Кульба в пам'ять своєї Мами бл. п. Параскевії Хемій 10.00

Пані Зіна Чехова-Гоменок і Оля Чехова-Сірко з Ембрідж, Па. в першу річницю смерти (28. 6. 1968) дорогої приятельки бл. п. Ярославки Гарасим-Манарік — замість квітів 10.00

Всеч. о. Ігор і д-ка Дося Куташ — в пам'ять Мами, бл. п. Анни Куташ 10.00

Пані Оля Ковч в пам'ять свого мужа бл. п. Івана і родичів бл. п. Стефана і Параскевії Літепло 10.00

Братство Християнського Милосердя при Соборі Св. Софії 10.00

Пані Галина Мельник — в пам'ять своєї Мами Клавдії, основоположниці жін. тов. Доньки України 5.00

Пані Анна Шмелька — в пам'ять свого мужа Івана 5.00

Пані Анна Барабаш — в пам'ять своїх померших родичів 5.00

Пані Анна Вікарчук — в пам'ять свого мужа Дмитра і брата Семена Боднара 5.00

Пані Параскевія Шарановська — в пам'ять свого мужа бл. п. Лук'яна 5.00

Пані Олеся Мигаль — в пам'ять своєї Мами бл. п. Марії Випрук 5.00

Пані Анастасія Колісник — в пам'ять свого мужа бл. п. Василя 5.00

Пані Марія і Іван Поворозник в пам'ять своєї сестри бл. п. Софії Поворозник 10.00

Пані Марія і Яким Редчук — в пам'ять своїх родичів бл. п. Вікторії і Титуса 5.00

Пані Маруся Текела — в пам'ять своєї Мами бл. п. Йозифіни Ревуцької 5.00

Пані Славка Якісон в пам'ять Мами: Евгенії Залуської 5.00

Пані Оля Дерій в пам'ять Мами: Марії Дерій 5.00
Панна Софія Зубик — в пам'ять своєї Мами бл. п. Ксені Зубик 5.00
Д-ка Л. Слюзар — в пам'ять незабутніх церковних діячів бл. п. Якима Наумовича і Варвари Антоновної Бартко 5.00
Д-ка Л. Слюзар — в пам'ять своєї дорогої і незабутньої сестри бл. п. д-ки Галини Галицької-Кізюк, дружини бл. п. о. Пилипа Галицького 100.00
Д-ка Л. Слюзар — на фонд ім. Наталі Кобринської 25.00
Д-ка Л. Слюзар — в пам'ять другої сестри бл. п. Софії Колодницької, дружини пок. Михайла, управительки школи в Копичинцях, Україна 10.00
Пані Ольга Басса — на пресовий фонд 5.00
Дрібні жертви з нагоди 10-річчя 35.00
Разом $330.00

ВИСЛІД КАМПАНІЇ ЗА НОВИМИ ПЕРЕДПЛАТНИКАМИ І ПРЕСОВИМ ФОНДОМ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ"

Ця кампанія була заплянована в десятиріччя журнала „Промінь", щоб збільшити число передплатниць та провести збірку на пресовий фонд. Кампанія продовжувалась три місяці — березень, квітень і травень. З огляду на далеку віддаль, кампанію було продовжено на два тижні довше — до 15 червня.

Перше місце в здобуттю нових передплатниць осягнули відділи в Манітобі — 44 нових передплатниць. Відділи в Саскачевані 33 нових, Відділи у Східній Канаді (Онтаріо і Квебек) — 24, Альберта 11 і Бріт. Колумбії — 9. Всіх разом приєднано 121 нових передплатниць. В міжчасі з-поза Канади, ЗДА й Аргентіни наспіло 9 нових передплат.

Перше місце в здобутті ювілейного фонду журнала осягнули відділи в Саскачевані в $1,397,05, відділи в Манітобі — $1,326.50, Східня Канада $1,154.75, Альберта — $806.24, Бр. Колумбія — $418.50. Разом ювіл. фонду зложено $5.103.04.

Висліл цієї кампанії завдячуємо найперше провінц. екзекутивам за плянову і послідовну працю у своїх провінціях, відділам і референткам по відділах та ріжним комітетам за улаштовування імпрез в користь журнала. Жюрі, яке розглянуло обидві частини кампанії складалось з трьох референток журнала у Вінніпезі — пані Соні Пелех — референтки при відділі Кн. Ольги, пані М. Низник — референтки при відділі ім. Лесі Українки в Трансконі, пані Анни Назаревич — референтки при відділі ім. Лесі Українки. До жюрі входили також центральна референтка журнала „Промінь" пані Ольга Завісляк і адміністраторка журнала, пані Анастасія Сарчук.

Щиро дякуємо усім жертводавцям, які складали більші і менші пожертви на ювілейний фонд, референткам журнала дякуємо за придбання нових передплат, відділам та членству за улаштовування імпрез та взагалі вияву прихильної уваги журналові та його потребам.

Ольга Завісляк, центр. референтка журнала.

Вручені нагороди

Нагороду за придбання найбільшого числа нових передплатників одержала голова пров. екзекутиви Союзу Українок на Манітобу Теодора Гаврисишин. Нагороду — гарний трофей, дар пані Зеновії Крипякевич з Вінніпегу вручила на головнім З'їзді в Едмонтоні референтка Ольга Завісляк.

Нагороду за придбання найбільшої суми ювілейного фонду одержала голова провінц. екзекутиви Союзу Українок в Саскачевані, Оля Гавриш з Саскатуну. Нагорода — трофей, дар журнала „Промінь" вручила на З'їзді в Едмонтоні центральна референтка Ольга Завісляк.

Вони заслуговують на признання

Павліна Клюкевич

З нагоди десятиліття журнала „Промінь", адміністрація, редакція, як також центральна управа Союзу Українок Канади, щоб бодай в скромний спосіб оцінити працю референток при відділах, цією дорогою висловлює їм своє щире спасибі. Кожна референтка у місцевому відділі, це права рука адміністрації. Референтка дбає, щоб позбирати передплати і вислати їх на час до редакції, вона при кожній нагоді знайде спосіб промовити добре слово про журнал, придбати нову передплатницю, або зробити заклик на прес. фонд.

В цім числі поміщуємо світлину референтки відділу ім. Лесі Українки у Ванкувері, пані Павліни Клюкевич. Відділ у Ванкувері завжди дуже добре ставився і ставиться до журнала. Кілька років там активно, як референтка працювала пані Д. Масцюх. Останніх два роки цю працю виконує пані Клюкевич. З її працею Ви стрінетесь у виказі пожертв та „При праці для журнала". Щиро дякуємо і бажаємо успіхів в дальшій праці.

НК.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ГОЙДАЛКА

Я лечу, лечу, лечу
Вгору — вниз!
Я кричу, кричу, кричу:
— Зупинись!..

Гойдалка спиняється...
Я стою,
А земля гойдається —
Люлі-лю...

Т. Коломиєць

КНИЖКА В ЛІСІ

Взяла наша Оленка книжку, дуже гарні казки, та й пішла до лісу на галявину. Сіла собі на зеленій травиці і почала читати. Читає, читає, бо книжка була дуже цікава, коли чує мамин голос.

— Оленко! Іди сюди, скоро, скоро! Вуйко приїхав!

— Чую мамо!

Схопилася на ноги і бігом додому.

Бо треба знати, що вуйко Оленки мешкає далеко і не часто може приїхати до Оленки в гості. А Оленка вуйка любить дуже то й спішно було їй його побачити. Отож так спішилася дівчинка, що й забула свої казки взяти...

Лежить книжка на травиці та й думає, що зі мною буде? Гукнула б вона на Оленку: возьми мене! та не може, бо ж книжка не вміє голосно говорити. Тож лежить і мовчки журиться. А вітерець сторінки перегортає: шелесь, шелесь.

— Що це так дивно шелестить? — спитала мишка своїх сестричок. Три сестрички-мишки сиділи собі перед ніркою і грілися до сонечка.

— Не знаємо, може б обережно подивитися?

І сестрички - мишки навшпиньках підійшли ближче і побачили книжку.

— Яка гарна книжка!

— Звідки вона тут взялася?

— Почитаємо!

— Дивіться, тут написано і казки.

— А які гарні малюнки!

Розсілися сестрички - мишки на зеленій травичці так, як перед тим Оленка, і читають.

А книжка собі думає: от і добре, не пропаду вже.

А сестричкам - мишкам так сподобалися казки, що читали їх аж до вечора. Коли гульк, сонечко вже вкладається спати — треба і нам до нірки вертати, — сказала найстарша сестричка - мишка.

І пішли мишки спати. Книжку поклали коло нірки, завтра дочитають.

Вийшов на небо місяць, збудилися сови.

— Що це таке лежить на траві? — здивувалися.

— Ану подивіться!

— Книжка!

— Ой, як добре, почитаємо собі!

Бо треба знати, що сови вночі бачать так, як ми вдень. Взяли сови казки, сіли на гілляці і читають. Читали до самісінького ранку. А книжка собі думає: ще такого зі мною ніколи не бувало, щоб мене вночі читали, дивно, дивно. Я вже навіть трохи змучена, слід би відпочити.

Не встигли сестрички - мишки дочитати книжку до кінця, бо прибігла Оленка. Вона пригадала собі, що лишила книжку в лісі і прийшла її забрати. Дома поклала її на поличку. Книжки - сусідки здивувалися:

— Де ж ти була цілу ніч?

— Я була в лісі. Спочатку читали мене мишки, а потім сови.

— Дивно, дивно... — сказали книжки, — ще ми такого не чули. Може і нас Оленка візьме з собою коли до лісу...

(ір)

ВЕРТОЛІТ

Чудернацький вертоліт
Прилетів і сів на пліт.
В нього крильця слюдяні,
В нього лапки дротяні,
В нього очі-фари —
І всього до пари.
Звідкіля ж цей вертоліт?
Занесло аж із боліт —
Ледь не з'їла жабка...
Вертоліт цей...

(Гавка)

Членки жіночого т-ва, відділ Союзу ім. Доньки України в Роблин з парохом в день ювілею 25-ліття відділу, 6-го липня 1969 р.

ПОДВІЙНЕ ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО В РОБЛИН, МАНІТОБА

В неділю 6-го липня 1969-го р. відбувся 25 літний Ювілей Української Православної Громади Св. Івана Хрестителя і відділу Союзу Українок Канади ім. Доньки України.

Це Ювілейне свято почалося Службою Божою, яку відправили Митрофорний Прот. Ф. Керніцький і настоятель о. Миколай Равлюк. Співав церковний хор під управою добр. Г. Равлюк. Під час Служби Божої Ф. Керніцький виголосив поучаючу проповідь, наводив приклади з Св. Євангелії. По Службі Божій була Панахида за померлих членів і членок, що відійшли у вічність впродовж 25 років. Святочний настрій відчували всі вірні в церкві. На закінчення Служби Божої були виголошення Многоліття нашій Святій Церкві, Первоієрархові Блаженнішому Митрополитові Іларіонові, всім Владикам, Священикам, членам і членкиням та всім вірним. На запрошення настоятеля учасники перейшли до залі під церквою на спільний обід, що його приготовило місцеве жіноче товариство.

По обіді програма Ювілею відбулася в Міській залі. Ця програма була поділена на дві частини: перша частина була присвячена для Церковної Громади, а друга для відділу ім. Доньки України.

Заля була гарно прибрана з Ювілейним подвійним написом. Стіл був застелений вишитим обрусом, а також прикрасили стіл — коляч, свічки та ювілейний торт і квіти. Також гарно прикрасило залю наша виставка українського мистецтва, книжок та річників „Променя".

Пан Рудольф Гаврилюк керував церковною програмою. Програму відкрив церковний хор під управою о. М. Равлюка, „Як Славний наш Господь". Слідували привіти: Від місцевої церковної громади зложив привіт пан С. Гаврилюк. Від відділу ім. Доньки України пані М. Копельчук. Від відділу СУМК Теодор Гаврилюк. Від Парафіяльного Комітету — пан Д. Козменюк. Від Норт Сурі, Б. К. колишній голова громади пан Семен Лебедович. Коротку історію церковної громади Св. Івана за 25 років її існування, передав пан Петро Горбай. Слідувала гра на фортепіяно — Орися Боднарук. О. М. Равлюк зложив привіт громаді і представив головного бесідника Митрофорного Прот. о. Ф. Керніцького.

Прот. о. Ф. Керніцький передав привіт громаді від Блаженнішого Митрополита Іларіона, Владики Бориса і повної консисторії. Він дав признання громаді за працю, яку вона виконала за 25-ть років. Закликав вірних брати участь в Богослуженнях підтримувати все, щоб наші діти зрозуміли і на будуче могли те все перебрати. Звернув увагу, що байдужність запановує, родичі не вчать дітей рідної мови і молитви. Підкреслив що: ніхто нам не заступить мови. Дальше говорив що, треба дивитися на справу кращими очима, як не будемо то шкода нашої церкви.

Відбулося відзначення членів грамотою, які є в громаді 25-ть років. Грамоту вручив Прот. о. Ф. Керніцький першим членам, Іванові Мендрові і Петрові Горбайові. По цім хор відспівав гимн церкви „Наша Віра Свята Православна". Слідували привіти священиків, які прибули на наше Ювілейне свято. Зложив привіт громаді о. Мирон Клиш з Вінніпегу, о. Євген Стефанюк з Давфину, і Прот. о. Василь Бойчук з Йорктону, Саск.

Всі вони дали признання православній громаді в Роблин, що за такий короткий час зробила великий успіх в розбудові громадського життя. Отець Василь Бойчук дав признання жіночому товариству в Роблин, бо уважав, що членки завжди були правою рукою в громаді. По привітах всі присутні встали і віддали покійним членам і членкиням пошану хвилинною мовчанкою і відспівали „Вічная Пам'ять". Пан Юрій Піць голова церковної громади перечитав привіт від першого голови громади пана Василя Лисака з Норт Сурі, Б. К. Пан Лисак пожертвував $25.00 а пан Чевка з Гемилтону, Онтаріо пожертвував $10.00 для громади з нагоди Ювілейного свята. Пан Піць зложив їм подяку, як також зложив подяку всім священикам і гостям, що прибули на наше Ювілейне Свято.

Приступлено до другої частини Ювілейного свята. Пані Софія Островська голова відділу відкрила свято і передала керування програми окружній представниці пані Марії Білоус.

На початок програми хор відспівав „Під Твою Милість". Відтак пані Білоус покликала до президії: голову провінціяльної екзекутиви Союзу Українок на Манітобу панну Теодору Гаврисишин, колишніх голів за 25-ть років у відділі і членок, які належать до Союзу Українок Канади 25-ть років і більше, а пані Д. Курчак причіплювала їм корсажи. Присутні колишні голови були: пані Мендро з Флин Флон, пані М. Лебедович з Норт Сурі, Б. К., пані О. Піць з Йорктону, Саск., пані Е. Курчак, пані П. Корбут, пані А. Горбай, і пані С. Островська, всі з Роблину.

Слідувала церемонія вручення грамот членкам, які належать до Союзу Українок Канади 25-ть років і більше. Пані Л. Піць переповіла коротенько про заслугу кожної з тих членкинь, а панна Гаврисишин вручила грамоти слідуючим паням: Марії Мендро, Катерині Гаврилюк, Марії Капельчук, Софії Слюсар, Наталі Кулик і Аннї Горбай.

Слідував привіт від голови Президії Консисторії УГПЦ Митр. Прот. о. Ф. Керніцького. Отець Керніцький зложив привіт від управи нашої церкви, дав признання відділові Доньки України за їхню велику працю. Побажав всім членкам щастя, здоров'я і закликав прихильниць вставати в ряди Союзу Українок Канади. Слово від колишніх голів сказали слідуючі пані: М. Мендро, М. Лебедович, О. Піць і А. Горбай.

Від церковної громади зложив привіт пан Н. Піць, від СУМК — панна Фіялка Островська. Від відділу Доньки України з Флин Флон — Розалія Малюта. Від відділу Олени Пчілки, з Йорктону — доброд. О. Бойчук. Від відділу Лесі Українки з Ґилберт Плейнс — Анна Гнатюк. Від відділу Лесі Українки з Давфину — Анна Мазур.

Коротку історію відділу за 25 ліття, передала пані Анна Горбай і на закінчення відчитала вірш „Наше 25 ліття!" Пані Білоус прочитала писемний привіт від організаторки нашого відділу пані Анастазії Григорчук. Сольо на акордіоні відограла панна Єва Николайшин також сольо на фортепіяно відограла панна Леона Курчак. Відтак привіт зложив п. В. Перепелюк з Давфину. Він дав кілька прикладів як людина повинна бути жертвенною. Тому, що цей рік є 10-річчя журнала „Промінь", пані Білоус пояснила нашу справу, що до збірки. Присутні гарно віднеслися бо збірка на журнал була в сумі $118.00.

Слідуючі зложили свої жертви: По $20.00: Текля Шульган з Вінніпегу.

По $10.00: Відділ Доньки України з Роблин.

По $5.00: Марта Лебедович, Норт Сурі, Б. К., Василь Перпелюк, Давфин, Іван Кіпер Гемилтон, Онт., Евдокія Курчак, Роблин, Павліна Курчак, Роблин, доброд. Равлюк, Роблин.

По $3.00: Т. Кузик, Ґрендвю.

По $2.00: Марія Стадник, Петлюра, Анна Мазур, Давфин, Марія Білоус, Давфин, Прот. о. Ф. Керніцький, Вінніпеґ, Т. Гаврисишин, Вінніпеґ, доброд. Стефанюк, Давфин; Слідуючі з Роблин: Софія Островська, К. Кулик, Анна Горбай, М. Фітковська, Софія Слюсар, Н. Кулик, Марія Копельчук, Геня Копельчук, Мирослава Горбай, Марія Швайківська, Леонтина Піць, Анна Капець.

По $1.00: Текля Феденюк, Роблин, Олеся Піць, Йорктон, Іван Пуршега, Роблин, К. Гаврилюк, Роблин, А. Пуляк, К. Клемецька, доброд. Бойчук, Йорктон, А. Ковалик, Йорктон, Павліна Семенюк, Йорктон, Ольга Войтюк, Роблин, Олена Клемецька, Роблин, Павліна Корбут, Роблин, Василина Проник, Роблин, І. Антонюк, А. Никифорак, Роблин, Марія Рурак, Давфин, Павліна Чернецька, Роблин, Агафія Перепелюк, Давфин, Параскевія Пурич, Роблин.

Пані Білоус зложила всім подяку і представила нашу головну бесідницю Панну Теодору Гаврисишин.

Панна Т. Гаврисишин насамперед зложила привіт Громаді Св. Івана від провінціяльної екзекутиви і „Українського Голосу" та дала їм признання за їх поступ. Відтак зложила привіт відділові Доньки України від централі С.У.К., провінціяльної екзекутиви і від нашої першої голови пані Анни Воробець, яка не могла бути присутна на нашім святі.

В своїй промові панна Гаврисишин звернула увагу, що за мало членок читають журнал „Промінь". Представила вартість читання. Познайомила присутніх з книжкою, яка щойно виходить з друку, а це є „Видатні Жінки України", яку написала Проф. Полонська. Просила, щоб родичі звертали більше уваги на знання української мови у дітей. Пані Білоус зложила панні Гаврисишин подяку. По промові відбулося кроєння ювілейного торта. Кроїли торт панна Гаврисишин і голова відділу пані Софія Островська.

На закінчення пані С. Островська зложила подяку голові провінц. екзекутиви панні Гаврисишин, пані Білоус, що перепроваджувала програмою, гостям, що приїхали з далека, отцеві Равлюкові за його щиру поміч і всім тим, що причинилися до звеличання цього свята.

Церковний хор відспівав „Боже Великий", „Ще не вмерла Україна" і „Боже щасти". Після закінчення програми була роздача ювілейного торта, а гостинне прийняття відбулося в залі під церквою. Це подвійне Ювілейне свято своїм багатим і врочистим змістом лишило глибоке враження на учасників, а зокрема на тих, що працюють на громадській ниві чверть століття.

Анна Горбай.

З НАГОДИ 10-ЛІТТЯ ЖУРНАЛА

Жіноче т-во ім. Л. Українки в Росбирн, Ман., пересилаючи передплату і $5.00 на юв. фонд журнала щиро вітає працівниць пера і бажає багато успіхів у дальшій праці. Вітаємо також провідниць Союзу Українок Канади, які невтомно працюють для освіти жінки та для свого народу.

Дуже шкода, що певний процент українського жіноцтва стоїть осторонь своєї жіночої організації і нічого свого не читає. В жіночій орга-

нізації ми знаходимо багато корисного і розумного для себе, для свого дому і родини. Журнал „Промінь" поміщує дуже цікаві статті, оповідання, звіти з діяльности та багато іншого. Всі ми повинні його читати.

Нашому проводові Союзу Українок Канади, редакції нашого журнала та всім працівницям на промадському полі бажаємо багато успіхів.

Анна Стренґ, голова
Анна Бельбас, секр.

„ДОНЬКИ УКРАЇНИ" — МОНТРЕАЛ, ВІДЗНАЧИЛИ 10-ЛІТТЯ „ПРОМІНЯ"

На піврічних зборах жіночого товариства „Доньки України", відділ С.У.К. 4-го червня, 1969 р. відбулось закінчення сезону праці і свято ювілею „ПРОМЕНЯ".

Цей вечерок почався формальними нарадами над організаційними справами під проводом голови товариства пані Галі Синишин. В ході нарад розділено працю на літній сезон, вибрано базаровий комітет і до розігравки, до літної оселі, і зроблено заклик до участи у краєвім з'їзді Союзу Українців Самостійників у Едмонтоні, складовою частиною якого є Союз Українок Канади.

По скінченню формальної частини нарад, покликала пані А. Ковальчук, наша культурно-освітна референтка, гостю журналістку пані Ліду Лугову прочитати свою працю про „БІОГРАФІЮ НАТАЛЕНИ КОРОЛЕВОЇ".

Цей реферат був надзвичайно солідно опрацьований. Присутні вислухали його з великою увагою і зацікавленням. В імені всіх присутніх д-ка Л. Слюзар висловила пані Луговій щиру подяку за гарно переданий доклад і побажала її кріпкого здоров'я до дальшої плодотворної праці.

Друга частина вечерки була присвячена на відмічення 10-ліття журнала Союза Українок Канади „ПРОМІНЬ". Пані Ковальчук попросила референтку журнала, д-ку Л. Слюзар до відчитання реферату п. з. „НА ДЕСЯТІМ РОЦІ", приготованим редакторкою Наталею Когуською, на це свято. Зміст цього реферату зробив на присутніх членок надзвичайно глибоке враження. Хочеться вірити, що не одна членка вислухавши цього докладу, запитувала свого сумління, чи вона вповні виконує свої обов'язки так, як треба? А коли ні, то певно постановила іти за вказівками, заданими нашою довголітною редакторкою і відомою провідницею в нашім жіночім рухові, пані Н. Котуською.

До переведення дальшої програми попросила д-ка Л. Слюзар кількох наших членок, щоб відчитали ряд епізодів, вибраних з різних років журнала „ПРОМІНЬ" та різних ділянок, щоб присутні відчули в ньому красу і силу мистецького слова. Читали членки: Володя Маланчук, „Тим, що розгубилися" — З переспів Є. Онацького, Стефанія Кульба, „Церква і діти", Віра Нечай, „Чайка" — Народна легенда, Стефанія Головач — З переспівів Є. Онацького, Галина Мельник — „Молитва" — Євгенії Єщенко, Антонина Малишко — „Золоті думки".

Закінчуючи цю прекрасну мистецьку частину — д-ка Л. Слюзар звернулася з закликом допомогти матеріяльно нашому журналові з нагоди його 10-річчя. А пані С. Кульба зазвивала у своїйому слові всіх членок бути передплатницями „ПРОМІНЯ" і приєднувати нових передплатниць. Вкінці відчитала вона листу жертводавців.

Пані Анна Шмелька приготовила спеціяльно на цей вечір „торт-а" прикрашеного 10-ма свічечками, які символізували 10 літ існування „ПРОМЕНЯ". При цих засвічених свічечках пабажали присутні нашій редакторці Наталі Когуській та всім членам редакції могутнім співом „НА МНОГІ ЛІТА"!

Іменинниці — народини яких припадали на місяць червень — угостили присутніх смачною перекускою. Того ж вечора було приємно повітати гостей і представниць наших сусідних відділів, а саме: від жін. тов. ім. Лесі Українки при Церкві Св. Покрови, від Св. Княгині Ольги при Церкві Св. Юрія в Лашінах та від тов. ім. Ганни Барвінок при Соборі Св. Софії — всі ці три жіночі організації є діяльними відділами Союза Українок Канади.

Пані А. Ковальчук подякувала всім, що спричинились до успішного ювілейного свята з нагоди 10-річчя „ПРОМЕНЯ" та всім присутнім гостям і членкам за зложені жертви в сумі 325.00 долярів.

На самому кінці побажала д-ка Л. Слюзар, щоб наш журнал „ПРОМІНЬ" передавав і в майбутньому своїм читачам так потрібного всім нам духового корму і освічував своїм ясним промінням кожну українську хату і допомагав українським матерям у вихованню молодого покоління.

Л. Слюзар,
референтка журнала „ПРОМІНЬ"

10-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ „ПРОМЕНЯ"

Норт Бетлфорд, Саск.

З нагоди 10-ліття журнала „Промінь" відділ ім. О. Пчілки відзначив ці роковини святочною програмою та чайним прийняттям вечером 22 травня 1969 р. в церковній залі.

Урочистості імпрези надавав гарно прибраний головний стіл, застелений вишитим обрусом, на якому пишалися гарні свіжі троянди, довкола яких були розміщені числа „Променя", а позаді них сіяв смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади.

Гості-учасники засіли за окремими столиками, що також були накриті гарними обрусиками і на кожному був букет живих квітів та розставлені чайні горнятка. Учасників ювілейного вечорка реєструвала пані Марія Саранчук.

Святочну програму відкрила референтка журнала місцевого відділу добр. Галя Зузак. Вітаючи присутніх, вона пояснила ціль свята, підкреслила важливість „Променя", закликаючи піддержувати журнал, бо раз ми є членками Союзу, який видає цей журнал, то це має бути святим обов'язком кожної членки його передплачувати та читати.

Пані Анна Завальська прочитала першу редакційну статтю з першого числа. Реферат на 10-річчя прочитала пані Савеля Харко. Заклик до збірки на фонд „Променя" зробила пані Савеля Лазарович. На її заклик присутні щиро відносилися та зложили $56.25. Голова відділу пані Марія Гарасевич висловила радість з нагоди такої події та подякувала всім за участь в нашім спільнім святі. Того ж вечора проведено розігравку однорічної передплати на журнал, якої щасливий білет припав пані Марії Сохацькій.

На закінчення програми, парох, Всеч. о. Степан Зузак закликав членок передплачувати та читати журнал, а також заохочував присутніх мужчин перечитувати кожне число „Променя". Всеч. о. Зузак висловив побажання, щоб всі відділи в Канаді взяли собі за приклад відділ Союзу у Мензі, Ман., де кожна членка є передплатницею і побажав журналові,

редакторці Н. Когуській та співробітницям дальших успіхів. Вшановуючи працівниць журнала учасники свята відспівали їм „На многії літа".

Соціяльний комітет, якого очолювала пані К. Друль, подав смачну перекуску, де при дружній гутірці пройшов корисний для громадської справи вечір. Всі були вдоволені тим, що програма вийшла гарно, і що причинились морально й матеріяльно для підтримки журнала. На святі, крім членок, були присутні й члени громади, які своєю присутністю звеличали вечір та зробили цю імпрезу ще більш урочистою.

Г. Зузак

(Виказ жертводавців поміщено у загальнім зв'ідомленні.)

ЮВІЛЕЙНИЙ ВЕЧОРОК В ЧЕСТЬ ЖУРНАЛУ

Ювілейний вечерок в честь журнала відбувся 30-го червня 1969 року в приміщенні Народнього Дому в Смоки Лейк. На вечерок прибуло поважне число членок, як також було присутнє Сестрицтво Святої Анни. Несподівано завітали до нас гості з Едмонтону, а це пані М. Сулима — голова провінційної екзекутиви С.У.К., пані С. Пауш і пані Луців. Ювілейним вечорком провадила культурно-освітня референтка добр. З. Туржанська. У вступному слові добродійка привітала гостей, підкреслюючи невтомну працю голови провінційної екзекутиви, яка так багато посвячує часу для добра загальної справи. Привітавши гостей і всіх присутніх, председінниця виголосила головну доповідь присвячену журналові „Промінь". В першу чергу дала велике признання редакторці Н. Когуській, та всім співпрацівникам журнала. Вказала на його велику виховавчу працю, закликаючи читати й поширювати його. „Наш журнал допомагає нам в збереженні рідної мови, культури й традиції." Особливу увагу звернула на мову й національність. „Не може людина жити без серця, не може родити земля без дощу, так не може бути нації без мови." Доповідь була переплетена гарними життєвими прикладами.

Слідувала мистецька частина вечорка, в якій брали участь пані: М. Рацой, Є. Рожко, А. Крисоватa, С. Палилик, М. Пивоварі Російчук, читаючи вибране, що друкувалось у журналі впродовж останніх десяти років.

З ювілейного вечора журнала „Промінь" в Смокі Лейк. Членки т-ва ім. Ольги Кобилянської і гості з Едмонтону.

Після мистецької частини председінниця попросила до слова голову провінційної екзекутиви пані Марію Сулиму, яка дала велике признання за організацію вечорка, підкреслюючи велику невтомну працю всіх членок, заохочуючи до читання й передплати журнала. Коротенько зупинилась на значенні З'їзду, який має відбутись в серпні місяці в Едмонтоні, та запрошувала до численної участи. Дальше коротенько промовляли пані С. Пауш і М. Луців.

Пані доброд. попросила до слова голову місцевого відділу Союзу Українок пані Р. Стрембіцьку, яка привітала гостей, подякувала пані добродійці й пані С. Палилик за влаштування вечорка.

На закінчення промовляла референтка журнала пані С. Палилик. Пані Палилик є довгі роки референткою „Променя" і багато віддає праці для нього. З нагоди ювілею журнала, прелегентка, зложила найкращі побажання редакторці пані Н. Когуській, та всім працівникам, за їх віддану, та корисну працю для нашого жіноцтва. Подякувала добродійці за влаштування й проведення цього вечорка, пані М. Лопатинській за дописи до журнала, пані Стрембіцький за ювілейний торт, комітетові за приготовання перекуски, та всім що зложили пожертви на ювілейний фонд журнала.

Після смачної перекуски сердечно попрощали ми наших милих гостей, а пам'ять з нашого вечорка на довго лишиться в наших серцях.

ЗВІТ МОЛОДШОГО СУМК-у І. Франка, Саскатун

Для сумківців цей минулий рік був також роком великої праці, через Ювілей УГПЦ, до якого наш відділ дуже багато спричинився. Найперше — відділ придбав одностроі для своїх членів. Ці одностроі вживалися під час Ювілейних Свят, а також під час інших важливих оказій в громаді й під час кожних місячних зборів відділу. Місячні збори провадяться завжди в українській мові. Кожної першої неділі в місяці, після зборів, відділ бере участь у Вечірній відправі.

Хлопці-сумківці прислуговують у церкві на Богослуженнях. Дівчата займаються вишиттям під проводом пань Ференюк і Костик. Відділ відбував забави й танки, прогульки й інші активності. Посилали квіти для хворих членів у лікарні. Мали спеціяльний показ знимок про діяльність відділу. Ці знимки брала пані Папіш, наша провідниця. Члени відділу писали писанки під проводом пані Н. Дептух і мали виставку писанок в час Ювілейних святкувань.

Наш Відділ дуже активно працює в порозумінні з старшим відділом, Провінційною і Генеральною Управами СУМК. Відділ брав участь у з'їздах, „джамборі", Провінційнім З'їзді СУМК на Саскачеван, де були драматичні і танцювальні змагання. На 18-го травня тут був контест, змагання в представленнях і танок де наш Від-

діл брав участь у виставі „Герой в мішку" і танках.

Відділ виграв дві трофейних чаші. Наш відділ продавав квитки на Пшеничну Королеву й дістав за це першу нагороду в сумі $50.00. Відділ брав участь у двох семінарах — в Гефорді й Норт Бателфорді. Це були семінари драми й українських танків. Жіноче Товариство допомогло нам взяти участь в семінарі на поширення української культури.

Наш відділ, перший в Саскачевані, відбув святочно перевід сумківців з Молодшого відділу до Старшого. Перейшло в минулому році 10 членів.

Відділ мав приходу за минулий рік $1.054.55. З цього пожертвували на Катедральну Громаду $300.00, на Українську Школу для закупу машин для навчання мови — $306.02, а $5.00 на молодечу оркестру в Саскатуні. Разом відділ пожертвував — $611.02. 19 членів передплачують журнал „Сумківець". Відділ мав розігравку ляльки, з якої прийшло $16.00 на фонд журнала. Відділ має 39 членів. Сходимося раз в тиждень. Брали участь в коляді на Українську Школу.

Дякуємо всім за допомогу, особливо членам Надзірної Ради. Просимо батьків і членів дальше допомагати нам у нашій праці.

Анна Папіш, інструкторка.

БЛ. П. РАЇФТА РАДИШ

Дня 26 червня 1969 р. в містечку Тіодор відійшла у вічність на 68-мім році життя бл. п. Раїфта Радиш.

Народилась Раїфта 1901 року в селі Валіва, повіт Кіцман, Буковина. До Канади приїхала 8-літньою дівчинкою разом з своїми родичами Кіцулами. Вийшла Раїфта заміж за Івана Радиша. Замешкало молоде подружжя на фармі в околиці Тіодор, а в 1949 році переїхали жити до містечка Тіодор.

Покійна Раїфта належала до Української Православної Церкви. Була вона членкинею жіночого товариства від початків його існування. Любила багато читати, була передплатницею журнала „Промінь" і дуже ним цікавилась, була також членкою Інституту Петра Могили в Саскатуні та членкою Колегії Св. Андрея у Вінніпегу.

Похоронну Службу Божу відправляли: о. прот. Л. Дячина й о. Я. Пук в Українській Православній Церкві в Тіодор. Тіло покійної перевезено на вічний спочинок на цвинтар у Вест Брук, Тіодор.

Покійна залишила в глибокім смутку мужа Івана, трьох синів — Миколу в Тіодор, Василь у Реджайні й Георгій в Саскатуні; дві дочки — Марія у Тіодор і Вероніка у Ред Дір, Альберта, 20 онуків та дві сестрі — К. Сайн у Вінніпегу і Д. Половик у Тіодор.

Вічна їй пам'ять!

Приятелька

БЛ. П. ВАРВАРА ГОРБАЙ

В суботу 23-го серпня, відійшла у вічність бл. п. Варвара Горбай, прожившн 87 років і 7 місяців. Народилась покійна в Півовщині, парафія Себечів, у сокальському повіті, в сім'ї Григорія і Анни Гарах. На 15-ому році життя вийшла заміж за Миколу Горбая; Господь поблагословив подружжя 2-ма синами і 3-ма дочками. Довелося недовго втішатися сімейним життям, бо в 1928 році помирає батько а мати остається осиротілою ще й від'їздом 2-ох дочок до Канади, а сина на університет до Праги. До цього горя померла наймолодша дочка скоро після одруження.

В часі війни бл. п. Варвара Горбай пережила холод і голод та різні воєнні страхіття, що включало й перебування в тюрмі разом із синами.

Року 1947 за стараннем зятя Василя та дочки Марії Гавришів, покійна приїхала разом з синами до Едмонтону. Тут вона проживала в спокою в домі сина Володимира і Ірини Горбаїв, серед теплого кола дітей і внуків.

Покійна була високо освічена й інтелігентна жінка; вона була передплатницею „Променя" від першого числа; передплачувала „Український Голос" та інші видання й читала все „від дошки до дошки". Найбільшою радістю для неї було бачити як внуки її пописувалися успіхом в студіях української мови в державних школах і в університеті. Тішилася, коли її дочка, всім нам знана пані Марія Гавриш, досягнули визначних успіхів у поширенні нашого журнала в Едмонтоні а також у збірці пожертв на фонд Фундації Союзу Українок Канади ім. Наталії Кобринської.

Едмонтонська громада довго буде споминати покійну як добру матір, щиру громадянку, яка постійно цікавилася українським життям тут і на рідних землях. Про Канаду завжди говорила своїй родині: — Ця чарівна країна, діти, це рай на землі!

Залишила в глибокому смутку 2 сини, 2 дочки, 12 внуків і 5 правнуків.

Близькі приятельки пані Марії Гавриш рішили увічнити пам'ять її дорогої матері гарним способом: замість квітів на домовину, кожна зложила пожертву на нев'янучий вінок у користь нашого „Променя". Ними є: по $10.00, пані: Віра Котик, Ганя Крупа, Анна Мельник; по $5.00 — Марія Михастишин, Наталія Базюк, Емма Верхомин, Софія Гриник, Василина Леськів, Н. Н., Параня Мендрик, Стефанія Пауш, Емілія Проник, Анастасія Романчук, Анна Скуба, Марія Солован, Марія Суліма, Наталка Фарина, добр. Марія Хом'як; по $2.00 — Софія Василишин, Стефанія Магус, Емілія Рипка, Анастасія Шемелюк, разом $113.00.

Покійній хай буде канадська земля легкою! **Стефанія Пауш**

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІННІПЕҐ
Відділ ім. Лесі Українки

Жіноче товариство ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Трійці відбуло річні збори 15-го грудня, 1968 року в залі катедри. Збори відкрила голова т-ва Марія Марко.

Председніцею зборів була Марія Юрків, секретаркою Галина Богонос. Слідувати звіти членок управи т-ва, голів, комітетів, референток і представниць, кожна зі своєї ділянки праці. Звіти показали велику пропроблену в минулому році працю.

Збори т-ва відбувалися два рази на місяць. Крім ділових справ, в програмі були короткі інформативні промови й дискусії, різні демонстрації і господарські поради. Освітній комітет під проводом В. Мулик-Луцик улаштував: „Свято Книжки", на якому промовляв о. Ю. Труфин на тему „Історія книжки"; свято Лесі Українки — головну промову виголосила панна М. Котович; два освітні вечірки, на яких говорили: панна Д. Гаврисишин про Комітет Українок Канади й його працю а д-ка М. Кернідька про успіхи й недомагання наших з'їздів. Після промов відбувались цікаві дискусії. Товариство опікувалося українською школою, дитячим садочком та молодшим відділом СУМК.

Комітет української школи турбувався цілою шкільною програмою, підшукував учителів, збирав фонди на удержання школи, організував зустрічі учителів з родичами.

Члени молодшого відділу СУМК під умілим проводом Ольги Завісляк та інших членок комітету, крім своєї програми часто доповнювали святочні імпрези т-ва своїми виступами — співом, деклямаціями.

Товариство висилає чотирьох учнів української школи або СУМК-у на літні курси українознавства в Колегії св. Андрея і вплачує вступ на курси по $25.00 за кожного.

Поважне число членок відділу брали участь у таких відбутих імпрезах: семінар Ради Української Школи, який відбувся в залі Катедри Пресв. Трійці; різних сесіях Дев'ятого Конґресу Українців Канади; головнім святкуванні 50-нього Ювілею Укр. Греко-Прав. Церкви в Саскатуні; Українським Фестивалі в Давфині; Провінціяльним З'їзді Союзу Українок, загальних сесіях СУС і Колегії св. Андрея.

Щоб заохотити молодих громадян до читання, та щоб більше розповсюджувати друковане слово, товариство започаткувало продажу книжок під час різних імпрез, які відбуваються в авдиторії Катедри. Наші представниці співпрацюють з Вінніпеґським Ком. Українок Канади, Вінніпеґською Жіночою Радою, Червоним Хрестом.

Комітет відвідує хворих членок, у шпиталях. Членки добродійного комітету відвідували час від часу старших, членів товариства та громади. Також приготовив програму та подав перекуску для старших громадян у так званім „Дей Сентр". Відбувся вечерок членства, промовляв о. Є. Стефанюк. Цього вечора вписалось кілька нових членів. Референтка журнала „Промінь" і інші збирають відновлені й нові передплати, Різдвяні побажання й оголошення до журнала.

Інша праця товариства у минулому році була: улаштовано моделювання жіночого убрання; весняний і осінній чайні прийняття; весняний базар; спільно з іншими відділами у Вінніпегу приготовано чайне прийняття для учасників з'їзду СУС.

Комітет господиень разом з іншими членками приготовили, — святу вечерю, спільне свячене, храмовий обід, постовий обід для священиків і менші чайні прийняття. У минулому році господині під проводом Т. Меленик робили й продавали вареники, з чого був поважний прихід на потреби товариства.

Наше товариство зложило поважні пожертви на: Колегію св. Андрея; Катедру Пресв. Трійці; літню оселю „Веселка"; журнал „Промінь"; стипендію Ман. Пров. Екз. Союзу Українок і організаційний фонд.

Фінансовий звіт: Осталось у касі з 1967 року — $1,704.51, прихід за 1968 рік — $11,516.76, розхід — $10,568.-61, залишилось в касі — $2,652.66.

Заряд товариства на 1969-ий рік: Голова — Анна Воробець; уступивша голова — Марія Марко; заступниці голови — Марія Юрків, Кароля Ковальчук, Розалія Ігнаш; рекордова секр. — Галина Богонос; кореспонд. секр. — Марія Івашко; фінансова секр. — Евгенія Соломон; касирка — Мирослава Карпяк; контрольна комісія — Н. Шеремета, О. Шарган, М. Войтович. Референтки: Культурно-освітня — В. Мулик-Луцик; Молодшого відділу СУМК — Ольга Завісляк; до Надзірної Ради старшого СУМК — К. Друль; мистецтва й музею — Є. Стахурська; архіву — Теодора Гаврисишин; пресова — Єлисавета Білич; членства — С. Павлик; журнала „Промінь" — Анна Назаревич.

Представниці: до Ком. Українок Канади — Галина Павлюк, К. Крепякевич, К. Німчук; Вінніпеґської Жіночої Ради — Евгенія Соломон і Марія Симчич; Червоного Хреста — Марія Левицька, М. Ґуринов, Т. Бойчук. Очолюють комітети: української школи — Ангелина Павлик; програмовий — А. Григор; господиень — Т. Меленик; телефонів — Анна Олійник; відвідування хворих — М. Ременда; добродійний ком. — М. Анонійчук; гардероби — М. Монастирська; продажі книжок — А. Назаревич.

Галина Богонос, рекорд. секр.

БРЕНТФОРД, ОНТ.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулися 9 грудня 1968 р. в залі церкви Св. Михаїла. Председніцею зборів була Марія Іванець, а секретаркою Марія Савіцька. Председніця відкрила збори молитвою. Звіти з діяльности т-ва здавали: Марія Іванець, Марія Савіцька, Докія Бурдейна, Анастасія Перожак, Анна Мороз, Ірина Ковальська, Марія Сисмиструк і Стефанія Костюк.

Діяльність т-ва: Впродовж року відбулось 8 місячних зборів, 2 засідань заряду, одні надзвичайні збори, дві Панахиді пам'яті Лесі Українки і Ольги Кобилянської, два вечорки. 9 квітня гостили членок провін. управи. Т-во приготовило Йорданську Святу Вечерю спільно з громадою, в програму якої входили коляди і щедрівки, приготовили обід у Провідну Неділю. Членки приготовили перекуску на поминальну Службу Божу і для дітей у Великодний піст під час сповіді. В листопаді приготовили обід на храм і візитацію Преосв. Архиеп. Михаїла. Т-во закупило 8 молитовників для дітей, які вчащали до недільної школи.

До міської бібліотеки т-во подарувало дві книжки в англійській мові „Ukrainian Greek Orthodox Church of Canada" і „Education in Soviet Ukraine". Під час свята „День Студента" т-во нагороджує студентів, які одержали стипендії, подарунками.

Т-во дарувало речі на базар Інституту Св. Володимира в Торонті. Добродійний комітет відвідує хворих, а під час Великодня обдаровує хворих свяченим і писанками.

Під час з'їзду Пров. Жіночої Ради, товариство брало активну участь і гостило делеґаток перекускою в нашій церковній залі. На обід, що його влаштовував Комітет Городянства, т-во, від українців Брентфорду дарувало голубці.

Товариство зложило жертву на місцеву церкву в сумі $860.00, на Колеґію Св. Андрея у Вінніпегу — $50.00, на Інститут Св. Володимира в Торонті $60.00, на організаційний фонд Союзу $10.00, на фонд Н. Кобринської $5.00 та інше $25.00. Фінансовий звіт: Перенесено з 1967 р. — $1,018.65, приходи в 1968 р. — $971.35, розходи — $1,290.62, осталось в касі — $699.38.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — Стефанія Костюк, заст. голови — Оксана Гриньків, рекор. секретарка — Юстина Гайовська, фінанс. секретарка — Марія Савіцька, касирка — Анастасія Перожак. Референтка освіти і журнала „Промінь" — Марія Іванець. Контрольна комісія — Докія Бурдейна, Броніслава Цибульська, Анастасія Барська. Церковний комітет — Харитина Чабан, Докія Бурдейна, Марія Сисмиструк і Валентина Шурепа. Добродійний комітет — Анна Мороз і Анна Шалай. Телеф. комітет — Харитина Чабан, Анна Білінська і Розалія Осьмак. Учительки неділької школи — добр. Катерина Тріска і Ольга Качур. Учителька української школи — Юстина Гайовська. Представниці до Льокальної Жіночої Ради — Марія Іванець, Стефанія Костюк, Розалія Осьмак і Леся Костюк. Господині — Анна Шалай і Лоірна Гучковська.

Марія Савіцька, секр.

ВИНИЯРД, САСК.
Відділ Доньки України

Річні збори жіночого т-ва відбулися 4 грудня 1968 р. Збори відкрила і була на них предсідницею голова Софія Пилипів, секретаркою Віра Сеньків. Звіти з діяльности т-ва здавали членки заряду.

Впродовж року відбулось 8 місячних зборів. Членки приготовили 4 похоронних обіди, 4 бенкети, 2 базарі — осінній і весняний разом з продажем печива. Приготовили обід на храм, влаштували 50-літній ювілей наших старших членів, як також прощальний вечір. Приготовили також перекуску по концерті Т. Шевченка і Святого Миколая.

Членки нашого т-ва навчають в недількій і українській школі, відвідували хворих членок, брали участь в інших підприємствах як міський цвинтар, клініка здоров'я та інше. Членки т-ва робили вареники (пироги) та голубці для продажу. Умеблювали одну кімнату в новім шпиталі. Т-во зложило $3,000.00 на будову нової церкви і вислало бюджет до централі Союзу Українок Канади.

Фінансовий звіт: В касі з 1967 року лишилось $2,840.07, приходи в 1968 — $1,963.71, розходи $4,271.39. В касі осталось $532.39.

Заряд т-ва на 1969 рік: Голова — Софія Пилипів, заст. голови — Катерина Лисак, секр. Віра Сеньків, касирка — Соня Пилипів, референтка — Софія Кушнірук. Контрольна комісія — Зоря Шевчук, Стефанія Гусак, Надія Зак. Господині — Марія Мочульська, Софія Кушнірук, Емілія Сторож. Добродійний комітет — Софія Кушнірук, Софія Пилипів і Марія Мочульська. Учительки неділької і рідної школи — Надія Зак і Стефанія Кушнірук.

В. Сеньків, секр.

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.
Відділ ім. Л. Українки

Річні збори жіночого т-ва відбулися 10 грудня в залі під церквою св. Юрія. Предсідницею зборів була пані О. Койцан, а секретаркою пані А. Буяр. Членки заряду здавали звіти з цілорічної праці т-ва.

Через останніх три роки наше жіноче т-во працювало під проводом голови пані М. Ґушуляк, секретарки пані М. Андрушко, касирки пані С. Андрушко і фінанс. секретарки пані К. Зуб. Працювали також два комітети — один добродійний, який відвідував хворих у шпиталі і вдома, а другий комітет господинь, які займались приготуванням обідів і вечер під час промадських імпрез, весільних обідів, поминальних та інші.

Наше т-во начислює 36 членок, з яких 10 є почесними. Збори відбувались кожного другого вівторка у місяці в залі під церквою св. Юрія, для якої членки щиро працюють.

У 1967 році, в час святкування Сторіччя Канади, членки улаштували продаж своїх національних страв два рази у Меморіял Аріні разом з іншими національними групами. У 1968 році, під час святкування 50-літнього ювілею Української Греко-Православної Церкви в Канаді, членки т-ва приготовили спільну вечерю і танець та дали $300.00 жертви на ювілейний фонд.

Членки нашого т-ва навчають в недількій школі. Т-во помагає українській школі, членки т-ва входять до шкільного комітету, приготовляємо дарунки дітям на Св. Миколая, а при кінці шкільного року улаштовуємо пікнік для школярів. Т-во закупило відзнаки для 19 членів відділу СУМК та давало поміч в праці сумківців.

Членки т-ва улаштували два випродажі домашнього печива разом з розіграшкою вишивки і писанок, розкупили книжку „Дорогами сорокріччя". Т-во зложило жертву на Колеґію Св. Андрея, на стипендійний фонд, Богословський фонд, на журнал „Промінь", на проект сторіччя Союзу Українок Канади і на місцеву церкву Св. Юрія.

Заряд т-ва на 1969 р: Голова — М. Сохолотюк, заступниця голови — А. Койцан, рекор. секретарка — М. Андрушко, касирка — С. Андрушко, фінанс. секретарка — М. Ґушуляк. Контрольна комісія — К. Рогожа, К. Зуб і Р. Кіт. Добродійний комітет — С. Ґушуляк, К. Рогожа, Є. Сохолотюк і М. Галабурда. Господині — М. Бадюк, М. Зелена, П. Кіт і В. Ґушуляк.

М. Андрушко, секр.

ФОРТ ФРЕНСЕС, ОНТ.
Відділ ім. Св. Анни

Річні збори відділу відбулися 28 травня 1969 р. Збори відкрила пані С. Ковальчук молитвою. Т-во начислює 24 членок. Різні комітети здавали звіти з праці т-ва.

Впродовж року т-во відбуло 17 засідань. Улаштовано 6 підприємств — продаж домашнього печива, випродаж уживаних речей, перекуска для старших горожан. Членки жертвували поживу для чайного прийняття в пансіоні Рейні Крест для старших і подали сніданок членам ювілейного хору, коли повертались до Торонта. Комітет відвідував хворих. Під час Різдва відвідував комітет пацієнтів та дарував кожному картку і хусточку. Дві наших членки раз у місяць дають поміч у шпиталі, роздають хворим книжки.

Т-во подарувало килим до церкви, під час Великодня прикрасили церкву квітами та вислали квіти до парафі-

яльної хати. Відділ жертвував на церкву св. Юрія $640.33, на Читальню Просвіти $606.56. Фінансову поміч т-во дало на умово-хворих, на музичний фестиваль, на пансіон Рейні Крест для старших і на концерт св. Миколая. Членки помагали у святкуваннях 50-ліття нашої церкви і зложили на ювілейний фонд $200.00. Т-во передплачує журнал „Промінь" і на прес. фонд зложило $24.00.

Заряд т-ва на 1969 р.: Голова — Л. Кравчук, заст. голови — Є. Долюні, секретарка — К. Вірт, касирка — М. Бодюк. Добродійний комітет — Г. Неврінська, Є. Вепрук, архіву — М. Мігійчук. Контрольна комісія — А. Пліхта, І. Кейнг, К. Бадюк.

Д. Ковальчук, секр. зборів

ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ

$1,000 на книжку „Леся Українка"

Ми давніше повідомляли українське громадянство, що Крайова Управа Комітету Українок Канади видала монографію про Лесю Українку, яку написав проф. К. Біда, та переклад вибраних творів, що їх переклала поетка Віра Річ, яка живе в Лондоні, Англія.

Книжка ця появилася в лютому 1968 року і кошти видання були великі. Одначе Крайова Управа числила на піддержку своїх відділів, тому тягар довгу був розділений. Та книжка чомусь розходилася поволі, а довг треба платити. Яка радість огорнула всіх членок Крайової Управи, коли Дирекція Фундації ім. Т. Шевченка, на їхню просьбу, ухвалила дати на видання книжки „Леся Українка" — $1,000.00. Ми так і сподівалися, що хто як хто повинен нас фінансово піддержати, то саме Фундація, якої ціллю є допомагати культурно-освітній праці. Цією дорогою хочемо подякувати Дирекції Фундації ім. Т. Шевченка за „дар", а громадянству подаємо до відома, що гроші їх не йдуть на марно.

Також наші відділи Комітету Українок Канади крім того, що продають книжки, ще присилають вільні пожертви на сплату довгу. Відділ Вінніпегу дав 100 дол., а також відділ Торонто — 100 дол. — Чи не гарний це жест? Віримо, що й інші відділи підуть їхніми слідами. Як каже українська пословиця: „громада по нитці, а бідному сорочка".

Крім праці у розповсюдженні книжки „Леся Українка", Крайова Управа має постійний контакт зі своїми відділами через обіжники й листи. В обіжниках подається плян праці, а також вислано два реферати. Один на „Свято Героїнь", а другий про бл. п. Олену Кисілевську. В пляні є ще вислати реферат про Лесю Українку, Княгиню Ольгу. Голова Крайової Управи, Л. Чайковська, репрезентує жінок на різних імпрезах, а також виголошує реферати, як: З нагоди 40-ліття Жіночого Товариства ім. О. Басарабової, і в ЛУКЖ при церкві св. Миколая про Княгиню Ольгу з нагоди 1,000-ліття її смерти.

Кореспондентка, О. Завісняк, має багато праці у зв'язку з висилкою замовлень книжок, а також полагоджує всю кореспонденцію, щоб якнайкраще спопуляризувати це видання.

Хочемо теж поділитися з нашим громадянством про працю наших відділів —

Вінніпег: брали участь у т. зв. Mini Expo, де були зарепрезентовані всі етнічні групи, однак наша українська — була найбагатіша. Українських страв і печива не вистачило до одної години, замовляли люди наперед. Діти з Українського Театру дали уривок з опери „Коза-Дереза" — дівчатка проходжувалися в народніх строях.

На Великдень у крамниці Ітона була мала виставка народнього мистецтва й писанок, а також пані показували як писати писанки через цілий тиждень.

Гемилтон: Одним із успіхів праці цього відділу є, що гуртки книголюбів, під патронатом КУК, добилися

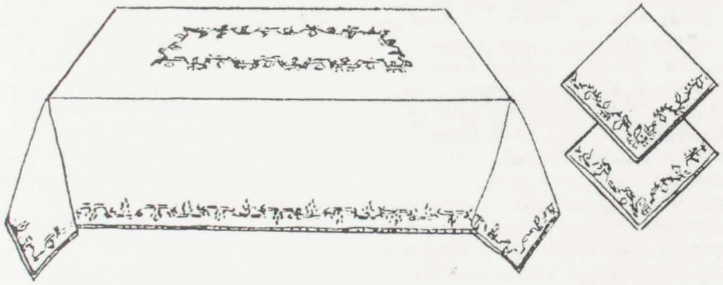

Буковинська вишивка до обруса, виконана хрестиками та переміточним стібом. Вишивка уміщена довкола придолу обруса у відступі на 2 цалі від берега та у формі прямокутника по середині обруса. Береги обруса викінчені обміткою в красках: чорній, червоній і жовтій на переміну.

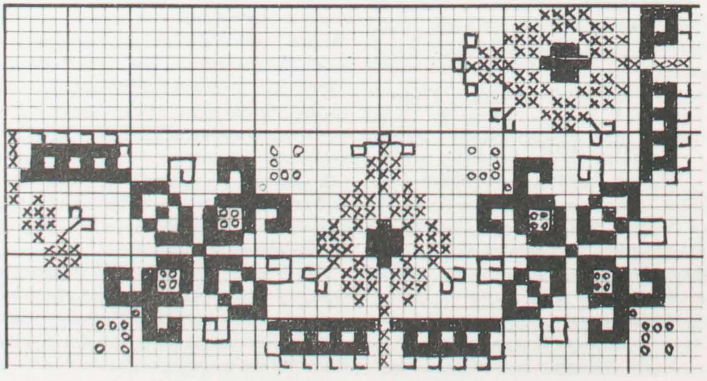

■ чорна DMC
xx червона 815
oo жовта 741

відкриття Відділу Українських Книжок, у публічній бібліотеці „Бартон Лайбрері". Брали участь у „Енкестер Фейр", де мали виставку української народної ноші і розпродаж українського печива. Величаво відсвяткували 50-ліття смерти Лесі Українки. Створено Зв'язковий Комітет, який займається зв'язками між громадянством, а молоддю і студентами. Вислали пачки з уживаною одежою до Австрії для українських втікачів з Чехо-Словаччини.

Порт Артур-Форт Вілліям: Мають активний мистецький Комітет, який опікується щорічною виставкою вишивок, писанок і інших зразків українського мистецтва і влаштовує покази на Національній Виставі. Співпрацюють із організацією Фолк Артс Кавнсил і відділом Суспільної Служби.

Ошава: Відбувся у м. Ошаві Міжнародний Фестиваль, українці під патронатом КУК брали участь. Жіночий комітет мав кухонний буфет у місцевому парку, де продавав українські справи. Подарували книжку „Леся Українка" до Ошавської бібліотеки.

Праця жінок у Комітеті Українок Канади колосальна, лише мало про неї пишеться. Та найважливіше це те, що там сходяться всі представниці наших жіночих організацій, щоб спільно радити, журитися, тішитися успіхом і поширювати добре ім'я української жінки — у світі. — У всьому — Щасти Їм Боже!

Крайова Управа
Комітету Українок Канади.

ПРАЦЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ В ТОРОНТО В ДІЛОВОМУ РОЦІ 1968-69

Комітет Українок Канади репрезентує все організоване українське жіноцтво на різних імпрезах, бенкетах, вічах. Співпрацює з Комітетом Українців Канади, відділ Торонто, допомагаючи в переведенні різних свят: як Український День на „Києві" 8 вересня 1968 р., Ювілейний Концерт у 100-річчя Товариства „Просвіта" 15-го грудня 1968 р., Громадське Віче з нагоди Сесії Секретаріяту Світового Конгресу Вільних Українців 22-го грудня 1968, Академія 19-го січня 1969 р. „50-річчя Проголошення Соборности України — Молодь в поклоні Актам 22-го Січня".

Комітет Українок Канади приймає діяльну участь в усіх імпрезах, які влаштовує Рада Народнього Мистецтва всіх етнічних груп в Торонті. Особливо добре відзначилася українська група на Канадійській Національній Виставі, де Комітет Українок Канади мав виставку українського народнього мистецтва від 15 серпня до 2 вересня 1968 р., як також і продаж українського печива дня 17 серпня. Виставка пройшла з великим успіхом. Влаштованням виставки зайнялися жінки з усіх українських жіночих організацій під мистецьким керівництвом пані Ірини Мороз-Шумської.

В днях від 12 до 14 жовтня відбувся у Вінніпегу 9-ий Конґрес Комітету Українців Канади; делегаткою від Комітету Українок Канади була Голова КУК Ольга Заяць.

Також Комітет Українок Канади допомагав у збірці на розбудову Українського Дому для Старших — Пансіону ім. Івана Франка. А дня 8-го грудня 1968 влаштував чайне прийняття, дохід з якого був призначений на розбудову Пансіону ім. Івана Франка: було їм передано $629.00.

Головною імпрезою в діловому році 1968-69 було відзначення Свята Героїнь під гаслом „Молодь в Поклоні Героїням" дня 2 березня 1969. В Святі брали участь молодечі організації Торонта. Програма була гарно виконана. Співали два хори: один дитячий з цілоденної Школи при церкві св. Йосафата під мистецьким керівництвом Степана Гарасовського та дівочий хор МУНО під мистецьким керівництвом Парані Гарасимчук. Теж виступали два дівочих тріо: сестер Черняків — Марти, Оксани і Ганни та тріо „Троянда" — Люба Дербіс, Люба Мороз і Христя Гарасовська. Була ще рецитація вірша Василя Симоненка, яку майстерно виконала Марійка Максимів. А молодий бас Тарас Шиповик проспівав дві пісні, які з насолодою вислухала чисельно зібрана авдиторія. Вступне слово сказала Ольга Заяць, Голова Комітету Українок Канади, відділ Торонто. Вона висловила признання та задоволення, що молодь приймає участь у наших святкуваннях, що йде слідами своїх батьків. Святкову доповідь прочитала Оксана Темник, подаючи загальний перегляд наших визначніших героїнь, як також і мало знаних та безіменних. На закінчення д-р Зоя Плітас, Голова Імпрезового Комітету, подякувала всім артистам за їх у програмі Свята, як також Ірині Мороз-Шумській за мистецьке удекорування сцени.

Рада Народнього Мистецтва всіх етнічних груп в Торонті влаштувала Великодній Показ 30-го березня в Міській Ратуші. Українським відділом зайнялися жінки з Комітету Українок Канади під мистецьким керівництвом Ірини Мороз-Шумської, нашої визначної мисткині. На столі красувалася не тільки Великодня українська їжа, але й мистецькі вироби, як писанки, вишивки, кераміка, різьба. Великодні страви — шинка, ковбаса, масло, сир, паски і крашанки — приготувала Софія Ткач, а пташки спекла Софія Гонта. Прикрашували стіл мистецькими виробами під керівництвом І. Мороз-Шумської такі пані: Г. Ганьківська, М. Бойчук, О. Заяць, З. Плітас. Коло стола допомагали наші гарні українські дівчата в народніх строях: Мирося Онишко, Орися Бойдукевич, Надя Коханська, Катруся Гарасимчук. За окремим столом писали писанки учениці нашої відомої писанкарки Дарки Онищук, яка веде школу писання писанок в Торонті. Це були: Христина Велигорська, Татяна Онищук, Христина Ковальська, Маруся Саночка, Христина Мулькевич, Маруся Садова. Весь час коло нашого стола купчилося багато людей, любуючись виставкою та слідкуючи за писанням писанок. Ми почули багато похвал: „Один з найкращих столів" — говорили люди про наш стіл. І дійсно наш стіл пишався як писанка!

д-р Зоя Плітас, прес. реф.

З ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ
Відділу в Гамільтоні

Зараз же після річних, загальних зборів, управа відділу приступила до виконання намічених планів на діловий рік.

Завдяки старань голови відділу пані Г. Лазарович та пані Т. Дутко, освіт. реф., ми влаштували в приміщеннях головної міської бібліотеки, українську виставку. В окремому кіоскові-станку були приміщені наші вишивки, різьба, кераміка, писанки та твори наших письменників в українській (та в перекладах) мові. Виставка відбувалася впродовж місяця березня та дала змогу іншим канадським громадянам запізнатися з нашою культурою.

(Докінчення на стор. 33).

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Відділ „Домашнє Господарство" редагує референтура Домашньої Економіки Союзу Українок Канади, пані Люба Кут, яка живе у Ванкувері. Ілюстрація поміщена за її старанням з надісланих нею фотографій. Приписи випробовані.

Картопляна юшка

1 середньої величини еспанська цибуля
¼ горнятка масла
6 картопель
3 горнятка води
3 горнятка гарячого молока
сіль і перець до смаку
2 жовтки
2 ложки густої сметани
кріп або зелена цибуля

Розтопити масло у великій ринці, додати яринку, сіль і перець. Мішати на повільнім вогні аж змякне, накрити і тушити через 10 хвилин. Додати воду і хай закипить. Варити 15 хвилин на вільнім вогні, додати гаряче молоко.

Вляти до електричного вбивача (глендер), накрити і мішати через кілька секунд, перецідити в каструлю, додати соли і перцю якщо треба, жовтки вбити в сметані, додати до юшки, пригріти лише до гарячости, але не дозволити закипіти. Перед поданням на стіл посипати зверха посіченим зеленим кропом або зеленою цибулькою.

— — —

Мясові галочки

1½ фунта меленої телятини (minced veal) або 1 фунт волового
½ фунта свинячого мяса
¼ ложечки коріння до смаку (thyme)
1 середньої величини цибуля
1½ горнятка кришок з сухого білого хліба
¾ горнятка зимної води
соли, перцю і пушку паприки до смаку
мука до обкачування

Помідоровий сос до мясових галочок

2 ложки масла
3 ложки муки
1 ложка помідорового повидла (Tomato paste)
2 горнятка росолу (Stock)
2 горнятка помідорів зварених
1 лавровий листок
1 зубець часнику

Змелене мясо вимішати з цибулею, корінням і хлібними кришками. Мішаючи увесь час додавати потрошки воду. Цим способом галочки вийдуть м'які. Посолити і поперчити.

Сос — масло стопити, додати муку, що спражилась нарумяно, додати помідорове повидло, росіл і мішати аж закипить. Деревяною ложкою порозколювати додані сюди помідори, додати сіль, перець, лавровий листок і часник. Накрити і тушити на повільнім вогні 20-30 хвилин, перецідити. Це дасть 2 горнятка сосу.

Пороблені з мяса галочки обкачати в муці і смажити в гарячій оливі (peanat oil) аж зарумяняться. Виложити в низьку каструлю, полляти сосом, накрити, дати до печі і пекти пів години у 350° F. Можна перед поданням на стіл дати на верх 4 ложки квасної сметани, і злегка підгрясти, щоб сметана потахла між галки. (Порція на 4 особи)

Подала **Оля Рурик**, Виндзор

— — —

Медівнички

1 горнятко цукру
3 яєць
1 горнятко меду (розтопленого)
1 горнятко муки
2 ложечки соди
2 ложечки коріння (ginger) порошок
пушку соли

Змішати все вичислене разом, накрити і лишити через ніч. Вранці додати 1 ложечку ванілії, 3½ горнятка муки і ¾ горнятка лісковых (pecans) горіхів, або цілих не обібраних з шкірки мігдалів. Зробити з того тіста 4 валочки, положити на вимащений лист і лишити в холодільнику на 15 хвилин. Пекти в 350° F 20 хвилин аж легко зарумяниться. Верх посипати порошковим цукром. Як прохолоне — покраяти валочки на ½ цалеві кусничкі. Валки можна також заморозити і коли треба, розморозити і тоді покраяти.

Подала **пані Транчук**, Ванкувер

Тістечка кручені

3½ горнятка муки
1 горнятко маргарини
1 ціле яйце
2 жовтки
1 ложечка соли
¾ квасної сметани
¼ літеплої води
1 ложечка цукру
1 пакетик дріжджів
2 горнятка цукру
2 ложечки цинамону

До ¼ горнятка літеплої води додати 1 ложечку цукру. Замішати, посипати дріжджі і відставити на 10 хвилин. У великій мисці розтерти маргарину з мукою як на пай, розгорнути муку і вляти масу з дріжджами, легко вбиті яйця і жовтки, сіль і квасну сметану. Вимішати настільки, щоб включити всю муку, не місити, накрити і дати до холодільника на кілька годин. В окремій посудині приготовити цукор з цинамоном.

Половину тіста виложити на добре посипану цукром з цинамоном стільницю, (решта тіста лишити в холодільнику.) Тісто на стільниці розплескати долонями, перевертати і знов посипати стільницю цукром з цинамоном, аж розмір паляниці буде 9 через 12 цалів. Паляницю зложити в трое через поперек і повторити розплескування долонями ще два рази.

На запрошення відділу до Гамільтону прибула письменниця Уляна Любович. 4-го травня, в залі Собору св. Володимира, відбувся її авторський

Починаючи на поперек, покраяти паляницю гострим ножем на паски 1/8 до 1/4 цаля ширини. Брати кожний пасок за кінці перекрутити і зробити фігуру вісім. Складати на добре вимащений лист (бляшка) і гарно сховати кінці. Нагріти піч до 400°F, знизити до 375°F, всунути бляшку з тістечками і пекти 18 хвилин аж зарумяняться. Лопаткою вибирати на восковий папір, бо коли постоїть на бляшці, то цукор застигне і тоді трудно їх вибрати. Подавати до чаю, полуденків та інших потребах.

Подала **Марія Савіцька,** Сардіс, Б. К.

Начинений індик

Від 12 до 14 фунтів індик добре обмити і витерти в середині на сухо, посолити і хай постоїть.

Начинка до індика:

2½ бохонці білого хліба порізаного в кубики

1½ горнятка цибулі

1 горнятко салери

1 горнятко пошаткованої моркви

2 яєць

1 горнятко масла

1½ горнятка юшки з індика (із звареної шиї) або води

2 ложечки шальвії (sage)

2 ложки петрушки, сіль і перець до смаку

Просушити покраяні куски хліба у печі, уважати, щоб не зарумянилися. Присмажити цибулю і салеру на маслі аж змякне і поляти по кусках хліба. Вбити яйця, додати шальвію, сіль, перець і теж полляти по хлібові, підкидати повільно, додати моркву і петрушку. Покропити теплою юшкою або водою, щоб лише змякло і легко вимішати. Середину індика знову витерти, начинити злегка і зашити. На дно посудини положити ½ ложечки цілого коріння, 2 лаврових листки, покришеної пів цибулі, 3 кавальчики салери. На все це положити індика. Накрити і пекти 350° F. 3 до 3½ години. Спеченого індика лишити на ½ години, щоб краще було краяти.

Подала **Анна Середа,**
Ванкувер

Жилавники

1 пачечка дріжджів
½ горнятка теплої води
1 ложечка цукру
3 горнятка теплої води
7 горняток муки
1 велику ложку (з чубком) смальцю
1 ложечку соли.

До пів горнятка води дати цукор, розмішати, додати дріжджі і поставити на 10 хвилин.

Розчина — Вилити дріжджі до 3 горняток води, змішати і додати 2½ горнятка муки. Вибити добре і лишити в теплому місці, щоб підросло подвійно (¾ години).

До розчини додати сіль і двоє горнят муки, вимішати і додати змягчений смалець і решту муки. Місити, аж тісто стане елястичне і відстає від руки. Лишити в теплім місці і хай підросте до подвійної величини. Розділити тісто на 3 частині і з кожної частини розтачати пляцок, не тонше як на пів цаля грубости. Взяти протилежні два краї і зліпити вершок до вершка, счепити других два краї паляниці і заліпити з долини до гори, щоб зробити чотирокутник. Лишити, щоб підростало на бляшці. Верх можна помастити сметаною, або маслом. Покраяти і подавати на стіл з квасною сметаною або грибовим сосом.

Квасну капусту видушити з ропи, покраяти і посмажити кілька хвилин на олії б цибулею. Вистудити.

З ДІЯЛЬНОСТИ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК В ГАМІЛЬТОНІ

Докінчення з стор. 31

вечір. Пані Любович представила присутнім пані Т. Дутко та розповіла про її життєвий шлях. Вміло та з чуттям відчитані картини з переживань письменниці, зокрема сибірські нариси, тримали присутніх в повному напнятті, а щирі оплески та домагання про більше, були виразом почувань присутніх. На цей вечерок з'явилося поважне число гамільтонських громадян. Після вечора відбулося товариське прийняття, приготовлене паняни з КУК. Тут присутні мали нагоду особисто запізнатися з письменницею, відновити старе знайомство, та поговорити. Наприкінці голова відділу пані Г. Лазарович подякувала письменниці за її приїзд та просила не забувати про нас і на будуче.

25-го травня та з гарним успіхом відділ відбув прийняття-чайок у місцевому ресторані-мотелі „Сіті Мотор". Цілею чайку було запізнатися між собою, як також пізнати визначніших, громадських та політичних жінок інших національностей. Голова відділу просила пань: В. К. Колпис — дружину посадника міста, А. Джонс — контролерку міста та М. Солонинку, щоб перші, як почесні гості наливали чай. Відкриваючи цю імпрезу п-ні А. Джонс заявила, що українські жінки все сповняли та сповняють свою ролю та завдання так в громадському, як і політичному житті Канади, не забуваючи про свій рідний край, та все можуть бути прикладом для інших громадян. В дальшому наливали чай пані: А. Полюс, А. Токарик, М. Литка, Сушко, Перожак, Потічна, Т. Ружицька, Л. Кривокульська та Ф. Мартинюк. Під час прийняття пані С. Федчук з Торонта чудово відспівала декілька українських пісень та на прохання гостей співала також пісні в англійській та італійській мовах. Ця перша зустріч принесла Відділові не тільки велике моральне вдоволення, але також і матеріяльну користь. З придбаних грошей відділ постановив закупити та дарувати канадському національному музеєві в Оттаві відповідну українську мистецьку річ.

На запрошення „Довнтавн Ассоціяціон" наш відділ взяв участь у фестивалі етнічних груп, приготовляючи виставку вишивок, різьби, кераміки, килимів і писанок. Окремо виріжнявся манекін вбраний в оригінальний гуцульський стрій, що його визичила пані Г. Габрович. Вистава була приміщена у великому вікні банку „Нова Скоція", що приміщується у самому центрі міста. Виставкою зайнялися пані Лазарович, Дутко, Бойко, Фесяк, Придаткевич, Папірко, Логін, Ганас, Полюс, Габрович і Телішевська. Ця вистава тривала цілий тиждень і знова дала нагоду громадянам міста запізнатися з українським культурним надбанням.

Всі згадані імпрези та виставки відбулися завдяки енергії голови відділу пані Г. Лазарович, яка старається шукати нових доріг для розвитку нашого відділу. Вся праця та її висліди залежать одначе від участі всіх українських церковних та національних жіночих організацій. І саме та співпраця, що зараз існує між всіма жіночими організаціями, дає запоруку і дальшої, успішної праці.

Анна Бойко, прес. реф. Відділу.

P 453
SAMYCIA MRS S JAN 70
5712-111 AVE
EDMONTON 20 ALTA

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

МИСТЕЦЬКА КНИЖКА (Українські народні вишивки і взори)	$5.00
МИСТЕЦЬКІ СКАРБИ УКРАЇНСЬКИХ ВИШИВОК	$1.75
КУХОВАРСЬКА КНИЖКА — написала Савеля Стечишин	$6.50
ТРИ СИЛЬВЕТКИ — написав проф. Л. Білецький	$1.50
У ГОРАХ КАРПАТАХ — написав М. Ломацький	$3.50
ГОМІН ГУЦУЛЬСЬКОЇ ДАВНИНИ — написав М. Ломацький	$3.50
БЛИСКУЧА ЗОРЯ — написав Митрополит Іларіон	.50
Я ВЕРНУСЯ — написав О. Крамар	.50
ОСТАННІЙ ПРОРОК — написав Л. Мосендз	$6.00
УКРАЇНСЬКІ ХРЕСНІ ІМЕНА — написала Рома Гаук	$1.00
НАВЧАЙМО ДІТЕЙ СВОЇХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	.20
РЕЛІГІЙНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ — написала Н. Когуська	.50
УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ — написала Марія Пастернакова	$3.00
ПРОГРАМА НА РІЗДВЯНИЙ КОНЦЕРТ	$1.00
ПРОГРАМА НА ДЕНЬ МАТЕРІ	$1.50
ПРОГРАМА НА СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ Л. УКРАЇНКИ і О. КОБИЛЯНСЬКОЇ	$1.00
ПРОГРАМА ДЛЯ МОЛОДШИХ ВІДДІЛІВ СУМК	$2.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ — в твердій оправі	$4.25
— брошурована	$3.00
СТАТУТ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	.25
ВІДЗНАКА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	$2.50
ЛОЖЕЧКА З ВІДЗНАКОЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ	$3.50

Також маємо слідуючі речі, які радо вишлемо на ваше замовлення:

— РЕФЕРАТИ НА РІЗНІ СВЯТА І АКАДЕМІЇ
— ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ У ДИТЯЧИХ САДОЧКАХ
— ПРОГРАМИ ПРОДОВЖЕННЯ ПРАЦІ У МОЛОДШИХ ВІДДІЛАХ СУМК.

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

620 Spadina Ave.,

Toronto 4, Ont.

ЗМІНА АДРЕСИ

ЗМІНА АДРЕСИ ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Просимо звернути увагу на зміну адреси центральної управи і писати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N
OF CANADA
620 Spadina Ave.,
Toronto 4, Ont.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Ви можете набути в нас книжку

„УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ"

Марії Пастернакової

Є це рідкісна книжка про танцювальне мистецтво. Познайомтесь з культурою танцю, його прадавньою історією, його етапами, народніми танцями, клясичнимм балетом і мистецьким модерним танцем, пізнайте сучасних українських балерин, що здобувають місце, хоч і на чужих сценах, але з українським імям, балетах.

Книжка здобула широкий відгомін у пресі, поважне число прихильних рецензій були поміщені в різних часописах і журналах. Видання дуже гарне, на добрім папері, багато ілюстрована. Стор. 215.

Ціна $3.00 з пересилкою.

Замовлення слати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

620 Spadina Ave. — Toronto 4, Ont.